

ॐ श्री शिवगुरुभ्यो नमः ॐ

श्रीविद्यागुरुराजैःश्रीमत् परमहंसपरिव्राजकैः

परमगुरुभिःश्रीप्रकाशानन्दनाथ महास्वाभिः

प्रकाशितोऽयं श्रीबोधायनोक्त महान्यास सहित

शिवपूजा सूत्रानुसारी

॥ महा न्यासम् ॥ ॥ ॐ नमः शिवाय ॥

गणानां॑ त्वा गणपति॑ःहवामहे कविं॑

कवीनां॑ उपमश्रवस्तमम् ।

ज्येष्ठराजं॑ ब्रह्मणां॑ ब्रह्मणस्पत॑ आनःश्रुण्वन्नूतिभिः॑

सीद॑ सादनम् ॥ ॐ महा-गणपतये नमः ॥

॥ पञ्चाङ्गरुद्र न्यासः ॥

अथ पञ्चाङ्गरुद्राणां न्यासपूर्वकं

जपहोमार्चनाभिषेक विधिं व्याख्यास्यामः ॥

॥ शिखाद्यस्त्रान्तं एकत्रिंशदङ्ग न्यासः प्रथमः ॥

या ते॑ रुद्र॑ शिवा॑ तनूर॑घोराऽपाप॑काशिनी ।

तया॑ नस्तनु॒वा शन्त॑म या॒ गिरि॑शन्ता

भिचा॑कशीहि ॥ शिखा॑यै नमः ॥१

अस्मिन् मह॑त्यण॒विऽन्तरि॑क्षे भवा॑ अधि ।

तेषा॑ःसहस्र-यो॒जनेऽव॑धन्वानि॒ तन्मसि॑ ॥

शिरसे॑ नमः ॥२

सहस्रा॑णि सहस्र॒शो ये रुद्रा॑ अधि॒ भूम्याम् ॥

तेषा॑ःसहस्र-या॒जे नेऽव॑धन्वानि॒ तन्मसि॑ ॥

लला॑टाय नमः ॥३

ह॒स॒शुचि॑ष -द्व॒सुर॑न्तरि॒क्ष स॒द्धोता॑वोदि॒ष-
दति॑थिर्दुरो॒णसत् ।

न॒षट्ठ॑रस॒दृत्स॒द्योम॑ सद॒ब्जा गो॒जा ऋ॒तजा॑
अ॒द्रिजा॑ ऋ॒तं बृ॒हत् ॥ भ्रु॒वोर्म॑ध्याय नमः ॥४

त्र्य॒बं॒कं य॒जाम॑हे सु॒गन्धिं॑ पु॒ष्टि॒वध॑र्नम् ।

उ॒र्वा॒रु॒कमि॑व॒ बन्ध॑नान्- मृ॒त्योर्मु॑क्षीय
माऽम॑तृत् ॥ ने॒त्राभ्यां॑ नमः ॥५

नमः॑ऋ॒त्याय॑ च प॒थ्याय॑ च ॥ क॒र्णाभ्यां॑ नमः ॥६

मा॒न॒स्तो॒के त॒नये॑ मा न॒ आयु॑षि॒ मा नो॑ गोषु

मा नो॑ अ॒श्वेषु॑ री॒रिषः॑ । वी॒रान्मा॑ नो॒ रु॒द्रभा॑मितो

ऽव॒धी-ह॑विष्मन्तो नमसा वि॒धमे॑ ते ॥

ना॒सिका॑यै नमः ॥७

अ॒वत॑त्य॒ धनु॑स्त्व॒सह॑स्राक्ष॒ शते॑षुधे ।

नि॒शीर्य॑ श॒ल्यानां॑ मु॒खा शि॒वो नः॑ सु॒मना॑ भव ॥

मु॒खाय॑ नमः ॥८

नी॒लग्री॑वाशि॒शतिक॑ण्ठा॒ शर्वा॑ अधः॒ क्षमा॑चराः ।

तेषां॑ स॒हस्र॑योजनेऽव॒धन्वा॑नि तन्मसि ॥

नी॒लग्री॑वाशि॒शतिक॑ण्ठा॒ दिव॑रु॒द्रा उप॑श्रिताः ।

तेषां॑ स॒हस्र॑योजनेऽव॒धन्वा॑नि तन्मसि ॥

क॒ण्ठाय॑ नमः ॥९

नम॑स्ते अ॒स्त्वायु॑धायाना॒तताय॑ धृ॒ष्णवे॑ ॥

उ॒भाभ्या॑मु॒त ते नमो॑ बा॒हुभ्यां॑ तव॒ धन्व॑ने ॥

बा॒हुभ्यां॑ नमः ॥१०

या ते॑ हे॒तिर्मी॑दुष्ट॒म ह॑स्ते॒ बभू॑व॒ ते धनुः॑ ।

तयाऽस्मान् विश्वतस्त्वमयक्ष्मया परिबुज ॥
उपबाहुभ्यां नमः ॥११
ये तीर्थानि प्रचरन्ति सृकावन्तो निषङ्गिणः ।
तेषां सहस्रयोजनेऽव धन्वानि तन्मसि ॥
हस्ताभ्यां नमः ॥१२
सद्योजातं प्रपद्यामि सद्यो जाताय वै नमो नमः
। भवे भवे नातिभवे भवस्व मां ।
भवोद्भवाय नमः ॥ अङ्गुष्ठाभ्यां नमः ॥१३
वामदेवाय नमो ज्येष्ठाय नमः श्रेष्ठाय नमो
रुद्राय नमः कालाय नमः
कलविकरणाय नमो बलविकरणाय नमो बलाय
नमो बलप्रमथनाय नमः

सर्वभूतदमनाय नमो मनोन्मनाय नमः ॥
तर्जनीभ्यां नमः ॥१४
अघोरेभ्योऽथघोरेभ्यो घोर घोरतरेभ्यः ।
सर्वेभ्यः सर्वशर्वेभ्यो नमस्ते अस्तु
रुद्ररूपेभ्यः ॥ मध्यमाभ्यां नमः ॥१५
तत्पुरुषाय विद्महे महादेवाय धीमहि । तन्नो
रुद्रः प्रचोदयात् ॥ अनामिकाभ्यां नमः ॥१६
ईशानः सर्व विद्यान मीश्वरः सर्व भूतानां
ब्रह्माधिपति ब्रह्मणोऽधिपति ब्रह्मा शिवो मे
अस्तु सदाशिवोम् ॥ कनिष्ठिकाभ्यां नमः ॥१७
नमो वः किरिकेभ्यो देवानां हृदयेभ्यः ॥
हृदयाय नमः ॥१८

नमो॑ गणे॑भ्यो॒ गण॑पति॒भ्यश्च॑ वो॒ नमः॑ ॥ पृ॒ष्ठाय॑
नमः॑ ॥१९

नमो॑ हिरण्य॒बाहवे॑ से॒नान्ये॑ दि॒शां च॑ पतये॒ नमः॑
॥ पा॒र्श्वाभ्यां॑ नमः ॥२०

हिरण्य॑गर्भस्समवर्त॑ ताग्रे॒ भूत॑स्य॒ जातः॑ पतिरेक॑
आसीत् । सदा॑धार पृथि॒वीन्द्यामु॑तेमां॒ कस्मै॑
देवाय॑ हविषा॒ विधेम॑ ॥ नाभ्यै॑ नमः ॥२१

मी॒ढुष्ट॑म शिवतम॒ शिवो॑नस्सुमना॒ भव । परमे॑
वृक्ष॑ आयुधं॒ निधाय॑ कृत्तिं॒ वसान॑ आचर॒ पिनाकं॑
बिभ्र॑दागहि ॥ कठ्यै॑ नमः ॥२२

ये भू॒ताना॑मधिपतयो॒ विशि॑खासः॒ कपर्दि॑नः ।
तेषां॑ सहस्रयो॒जनेऽव॑धन्वानि॒ तन्म॑सि ॥

गुह्याय॑ नमः ॥२३

जात॑वेदसे सुनवाम॒ सोम॑ मरातीयतो॒ निद॑हाति
वेदः । स नः॑ पर्ष॒दति॑ दुर्गाणि॒ विश्वा॑ नावेव
सिन्धुं॑ दुरिताऽत्यग्निः ॥ तामग्नि॑वर्णां॒ तपसा॑
ज्वल॑न्तीं॒ वैरो॑चनीं॒ कर्म॑फलेषु॒ जुष्टाम् । दुर्गां॑
देवि॑ शरणमहं प्रपद्ये सुतरसि तरसे नमः ॥
अग्ने॑ त्वं पारया॒ नव्यो॑ अस्मान्स्वस्तिभिरति
दुर्गाणि॑ विश्वा । पू॒श्च पृ॑थ्वी बहुला न उर्वी भवा
तोकाय॑ तनयाय शंयोः ॥ विश्वानि॑ नो दुर्गहा
जात॑वेदः सिन्धुन्न॒ नावा॑ दुरिताऽतिपर्षि । अग्ने॑
अत्रि॑वन्मनसा॒ गृणानो॑ऽस्माकं॒ बोध्य॑विता
तनू॑नाम् ॥ पृ॒तना॑ जितं॒ सह॑मानमुग्रमग्निं॒

श्रीबोधायनोक्त महान्यास सहित शिवपूजा

हुवे॑म॒ पर॑मा॒थ्सध॑स्थात् । स॒ नः॑ प॒र्षद॑ति॒ दुर्गा॑णि
वि॒श्वा॑ क्षा॒मद्दे॒वो अ॒ति दु॑रि॒तात्य॑ग्निः ॥

अपानाय नमः ॥२४

मानो॑ म॒हान्त॑मु॒त मानो॑ अ॒र्भकं॑ मा॒ न उ॒क्षन्त॑मु॒त
मा॒ न उ॒क्षित॑म् । मा॒ नो व॑धीः पि॒तरं॑ मो॒त मा॒तरं॑
प्रि॒या मा॒ नस्त॑नु॒ वो रु॑द्र॒ रीरि॑षः ॥

ऊरुभ्यां नमः ॥२५

एष॑ ते॒ रुद्र॑भा॒गस्त॑ञ्चुष॒स्व ते॒नाव॑से॒न प॑रो॒मूज॑वतो
ऽती॒ह्यव॑ततध॒न्वा पि॒नाक॑हस्तःकृ॒त्तिवा॑साः ॥

जानुभ्यां नमः ॥२६

ये प॒थां प॑थि॒रक्ष॑य॒ ऐल॑वृ॒दा य॒व्युधः॑ ।तेषा॑ऽसह॒स्र
यो॒जने॑ऽव॒धन्वा॑नि॒ तन्म॑सि ॥ पा॒दाभ्या॑नमः ॥२७

भास्कर प्रकाश आश्रमः

शङ्करनारायणः

Page 9

श्रीबोधायनोक्त महान्यास सहित शिवपूजा

अ॒ध्यवो॑चदधि॒वक्ता॑ प्रथ॒मो दै॒व्यो भि॑षक् ।
अ॒हीऽश्च॑ सर्वा॒न्जम्भ॑यन् सर्वा॒श्च या॒तुधा॑न्यः ॥

कवचाय हुम् ॥२८

नमो॑ बि॒ल्मि॒ने च॑ क॒वचि॑ने॒ च ॥

उप कवचाय हुम् ॥२९

नमो॑ अस्तु॒ नील॑ग्री॒वाय॑ सह॒स्राक्षाय॑मी॒दुषे॑ ।

अथो॑ ये अ॒स्य स॒त्वानो॑ऽह॒न्तेभ्यो॑ क॒रन्न॑मः ॥

तृतीय नेत्रत्रयाय वाषैट् ॥३०

प्रमु॑ञ्च ध॒न्वन॑स्त्वमु॒भयो॑रार्त्वि॒योज्या॑म् ।

याश्च॑ते॒ हस्त॑ इष॒वः प॑रा॒ ता भ॑गवो॒ वप ॥

अस्त्राय फट् ॥३१

य ए॒ताव॑न्तश्च॒ भूया॑ऽसश्चदि॒शो रु॒द्रा वि॑त॒स्थिरे॑ ।

भास्कर प्रकाश आश्रमः

शङ्करनारायणः

Page 10

तेषा॑सहस्र॒योजने॑ऽवधन्वानि॑ तन्मसि॑ ॥

इति॑ दिग्बन्धः ॥ ३२

॥ अथमूर्धादि॑ पादान्तं॒ दशाङ्ग॑ न्यासोद्वितीयः ॥

ॐ नमो॑ भगवते॑ रुद्राय ॥

ॐ मूर्ध्ने॑ नमः । नं नासिकायै॑ नमः ।

मो॑ ललाटाय॑ नमः । भं॑ मुखाय॑ नमः ।

गं॑ कण्ठाय॑ नमः । वं॑ हृदयाय॑ नमः ।

ते॑ दक्षिणहस्ताय॑ नमः । रुं॑ वामहस्ताय॑ नमः ।

द्रां॑ नाभ्यै॑ नमः । यं॑ पादाभ्यां॑ नमः ॥

॥ अथपादादि॑ मूर्धातं॒ पञ्चाङ्ग॑ न्यासस्तिवृतीयः ॥

सद्यो॑जातं॒ प्रपद्यामि॑ सद्यो॒ जाताय॑ वै नमो॑ नमः

। भवे॑ भवे॑ नातिभवे॑ भवस्व॒ मां ।

भवो॑द्भवाय॑ नमः ॥ पादाभ्यां॑ नमः ॥१

वामदे॒वाय॑ नमो॑ ज्येष्ठाय॑ नमः॑ श्रेष्ठाय॑ नमो॑

रुद्राय॑ नमः॑ कालाय॑ नमः॑ कलविकरणाय॑ नमो॑

बलविकरणाय॑ नमो॑ बलाय॑ नमो॑ बलप्रमथनाय॑

नमः॑ सर्वभूतदमनाय॑ नमो॑ मनोन्मनाय॑ नमः॑ ॥

ऊरु॑ मध्याभ्यां॑ नमः ॥२

अघोरे॑भ्योऽथघोरे॑भ्यो॒ घोर॑ घोरतरे॑भ्यः ।

सर्वे॑भ्यः॒ सर्वशर्वे॑भ्यो॒ नमस्ते॑ अस्तुरु॒द्ररूपे॑भ्यः ॥

हृदयाय॑ नमः ॥३

तत्पुरु॑षाय॒ विद्महे॑ महादे॒वाय॑ धीमहि॑ ।

तन्नो॑ रुद्रः॒ प्रचोद॑यात् ॥ मुखाय॑ नमः ॥४

ईशानः सर्व विद्यान मीश्वरः सर्व भूतानां
ब्रह्माधिपति ब्रह्मणोऽधिपति ब्रह्मा शिवो मे
अस्तु सदाशिवोम् ॥ मूर्ध्ने नमः ॥५
॥ हंस हंसः ॥

॥ दिक्सम्पुट न्यासः ॥

ॐ भूर्भुवस्सुवरोम् । लं । त्रातारमिन्द्र
मवितारमिन्द्र हवे हवे सुहव शूरमिन्द्रं ।
हुवेनु शक्रं पुरुहूतमिन्द्र स्वस्ति नो मघवा
धात्विन्द्रः ॥ लं इन्द्राय नमः ॥१
ॐ भूर्भुवस्सुवरोम् । रं । त्वन्नो अग्ने वरुणस्य
विद्वान् देवस्य हेडोऽव यासिसीष्ठाः । यजिष्ठो

वह्नितमश्शोशुचानो विश्वाद्देषांसि
प्रमुमुग्ध्यस्मत् ॥ रं अग्नये नमः ॥२
ॐ भूर्भुवस्सुवरोम् । हं । सुगन्नः पन्थामभयं
कृणोतु । यस्मिन्नक्षत्रे यम एति राजा ।
यस्मिन्नेनमभ्यषिञ्चन्त देवाः । तदस्य
चित्रं हविषा यजाम ॥ हं यमाय नमः ॥३
ॐ भूर्भुवस्सुवरोम् । षं । असुन्वन्तम
यजमानमिच्छस्तेनस्येत्यान्तस्करस्यान्वेषि ।
अन्यमस्मदिच्छ सा त इत्या नमो देवि निऋते
तुभ्यमस्तु ॥ षं निऋतये नमः ॥४
ॐ भूर्भुवस्सुवरोम् । वं । तत्वायामि ब्रह्मणा
वन्दमानस्तदा शास्ते यजमानो हविर्भिः ।

अहेड॑मानो वरु॒णेह॑बो॒ध्युरु॑श॒स॒मान॑ आ॒युः
प्रमो॑षीः ॥ वं वरु॒णाय॑ नमः ॥५
ॐ भूर्भुव॑स्सुवरोम् । यं । आ नो॑ नियु॒द्भिश्श॑ति
नी॒भिर॑ध्व॒रं । सह॑स्त्रिणी॒भिरु॑पयाहि यज्ञं ।
वायो॑ अस्मिन् ह॒विषि॑ मादयस्व । यूयं॑ पात
स्वस्ति॑भिस्सदा नः ॥ यं वाय॑वे नमः ॥६
ॐ भूर्भुव॑स्सुवरोम् । सं । वय॑सोम व्रते तव ।
मन॑स्तनूषु बिभ्रतः । प्रजा॑वन्तो अशीमहि ॥ सं
सोमा॑य नमः ॥७
ॐ भूर्भुव॑स्सुवरोम् । शं । तमी॑शानं
जग॑तस्तस्थुषस्पतिं । धियं॑ जिन्वमवसे

हूमहे॑ वयं । पूषा॑ नो यथा वेद॑सामसदृ॒धे ।
रक्षि॑ता पायु रद॒ब्धस्स्वस्तये॑ ॥ शं ईशानाय॑
नमः ॥८
ॐ भूर्भुव॑स्सुवरोम् । खं । अस्मे॑ रुद्रा मेहना
पर्व॑तासो वृत्र॒हत्ये॑ भर हूतौ सजोषाः ।
यश्शंस॑ते स्तुवते धायि प॒ञ्च इन्द्र॑ ज्येष्ठा अस्मां
अव॑न्तु देवाः ॥ खं ब्रह्म॑णे नमः ॥९
ॐ भूर्भुव॑स्सुवरोम् । हीं । स्योना॑ पृथिवि भवा
नृक्ष॑रा निवेशनी । यच्छा॑ नश्शर्म सप्रथाः ॥
॥ हीं विष्ण॑वे नमः ॥१०
त्वग॑स्थिगतैः सर्वपापैः प्रमुच्यते । सर्व
भूते॑ष्वपराजितो भवति । ततो॑ भूत प्रेत पिशाच

ब्रह्मराक्षस यक्ष यमदूतशाकिनीडाकिनी
सर्पश्वापद तस्करा द्युपद्रवाद्युपघाताः
सर्वेज्वलन्तं पश्यन्तु । मां रक्षन्तु ॥

॥ गह्यादि मस्तकान्तं पञ्चाङ्ग न्यासश्चतुर्थः ॥
मनो ज्योतिर्जुषता माज्यं विच्छिन्नं यज्ञसमिमं
दधातु । या इष्टा उषसो निमृचश्च तास्सन्दधामि
हविषा घृतेन ॥ गुह्याय नमः ॥१
अबोद्धयन्निस्समिधा जनानां प्रति धेनुमिवायती
मुषासं । यद्वा इव प्रवयामुज्जिहानाः
प्रभानवस्सिस्रतेनाकमच्छ ॥ नाभ्यै नमः ॥२

मूर्धानं दिवो अरतिं पृथिव्या वैश्वानरमृताय
जातमग्निं । कविःसम्राजमतिथिं जनानामासन्ना
पात्रं जनयन्त देवाः ॥ हृदयाय नमः ॥३
मर्माणि ते वर्मभिश्छादयामि सोमस्त्वा
राजाऽमृतेनाभिवस्तां । उरोर्वरीयो वरिस्ते
अस्तु जयन्तं त्वा मनुमदन्तु देवाः ॥ मुखाय
नमः ॥४
जातवेदा यदि वा पावकोऽसि । वैश्वानरो यदि
वा वैद्युतोऽसि । शंप्रजाभ्यो यजमानाय लोकं ।
ऊर्जं पुष्टिं दददभ्याववृत्स्व । शिरसे नमः ॥५
॥ अथहृदयादि अस्त्रान्तं पञ्चाङ्ग न्यासःपञ्चमः ॥
॥ शिवसङ्कल्पः ॥

यज्जाग्रतो दूरमुदैति दैवं तदु सुप्तस्य तथैवैति ।
दूरङ्गमं ज्योतिषां ज्योतिरेकं तन्मे मनः शिव
सङ्कल्पमस्तु ॥

येन कर्माण्यपसो मनीषिणो यज्ञे कृण्वन्ति
विदथेषु धीराः । यदपूर्वं यक्षमन्तः प्रजानां तन्मे
मनः शिव सङ्कल्पमस्तु ॥

यत्प्रज्ञानमुत चेतो धृतिश्च यज्योतिरन्तरमृतं
प्रजासु । यस्मान्न ऋते किञ्चन कर्म क्रियते तन्मे
मनः शिव सङ्कल्पमस्तु ॥

येनेदं भूतं भुवनं भविष्यत् परिगृहीतममृतेन
सर्वं । येन यज्ञस्तायते सप्तहोता तन्मे मनः शिव
सङ्कल्पमस्तु ॥

यस्मिन्नृचः सामयजूंषि यस्मिन्प्रतिष्ठिता
रथनाभाविवाराः । यस्मिंश्चित्तं
सर्वमोतंप्रजानां तन्मे मनः शिव सङ्कल्पमस्तु ॥
सुषारथिरश्वानिवयन्मनुष्यान्नेनीयतेऽभीशुभि
र्वाजिन इव । हृत्प्रतिष्ठं यदजिरं जविष्ठं तन्मे
मनः शिव सङ्कल्पमस्तु ॥ हृदयाय नमः ॥१

॥ पुरुष सूक्तम् ॥

सहस्रशीर्षा पुरुषः । सहस्राक्षः सहस्रपात् ।
स भूमिं विश्वतो वृत्वा । अत्यतिष्टद्दशाङ्गुलम् ।
पुरुष एवेदं सर्वम् । यद्भूतं यच्च भव्यम् ।
उतामृतत्वस्येशानः । यदन्नेनातिरोहति ।
एतावानस्य महिमा । अतो ज्यायांश्च पूरुषः ।

पादोऽस्य विश्वा भूतानि । त्रिपादस्यामृतं दिवि ।
 त्रिपादूर्ध्व उदैत्पुरुषः । पादोऽस्येहाभवात्पुनः ।
 ततो विष्वङ् व्यक्रामत् । साशनानशने अभि ।
 तस्माद्विराडजायत । विराजो अधि पूरुषः ।
 स जातो अत्यरिच्यत । पश्चाद्भूमिमथो पुरः ।
 यत्पुरुषेण हविषा । देवा यज्ञमतन्वत ।
 वसन्तो अस्यासीदाज्यम् । ग्रीष्म
 इध्मश्शरद्धविः । सप्तास्यासन्परिधयः ।
 त्रिः सप्त समिधः कृताः । देवा यद्यज्ञं तन्वानाः ।
 अबध्नन्पुरुषं पशुम् । तं यज्ञं बर्हिषि प्रौक्षन् ।
 पुरुषं जातमग्रतः । तेन देवा अयजन्त ।
 साध्या ऋषयश्च ये ।

तस्माद्यज्ञात्सर्वहुतः । संभृतं पृषदाज्यम् ।
 पशूँस्ताँश्चक्रे वायव्यान् ।
 आरण्यान्ग्राम्याश्च ये ।
 तस्माद्यज्ञात्सर्वहुतः । ऋचः सामानि जज्ञिरे ।
 छन्दाँसि जज्ञिरे तस्मात् । यजुस्तस्मादजायत ।
 तस्मादश्वा अजायन्त । ये के चोभयादतः ।
 गावो ह जज्ञिरे तस्मात् । तस्माज्जाता
 अजावयः ।
 यत्पुरुषं व्यदधुः । कतिधा व्यकल्पयन् ।
 मुखं किमस्य कौ बाहू । कावूरू पादावुच्येते ।
 ब्राह्मणोऽस्य मुखमासीत् । बाहू राजन्यः कृतः ।
 ऊरू तदस्य यद्वैश्यः । पद्भ्याँश्च शूद्रो अजायत ।

चन्द्रमा॑ मन॒सो जा॑तः । चक्षोः॑ सूर्यो॑ अजायत ।
मुखादिन्द्रश्चाग्निश्च । प्राणाद्वायुरजायत ।
नाभ्या॑ आसीदन्तरिक्षम् ।
शीर्ष्णो॑ द्यौः समवर्तत ।
पद्भ्यां॑ भूमिर्दिशः श्रोत्रात् । तथा लोकाः॑
अकल्पयन् ।
वेदाहमेतं॑ पुरुषं महान्तम् । आदित्यवर्णं
तमसस्तु॑ पारे । सर्वाणि॑ रूपाणि विचित्य धीरः ।
नामानि॑ कृत्वाऽभिवदन्यदास्ते । धाता
पुरस्ताद्यमुदाजहार । शक्रः
प्रविद्वान्प्रदिशश्चतस्रः । तमेवं॑ विद्वानमृत इह
भवति । नान्यः पन्था॑ अयनाय विद्यते ।

यज्ञेन॑ यज्ञमयजन्त देवाः । तानि॑ धर्माणि
प्रथमान्यासन् । ते ह॑ नाकं महिमानः सचन्ते ।
यत्र॑ पूर्वे साध्याः सन्ति देवाः ॥
॥ शिरसे॑ स्वाहा ॥२

॥ उत्तरनारायणम् ॥

अद्भ्यः॑ संभूतः पृथिव्यै रसाच्च । विश्वकर्मणः॑
समवर्तताधि । तस्य॑ त्वष्टा विदधद्रूपमेति ।
तत्पुरुषस्य॑ विश्वमाजानमग्रे । वेदाहमेतं॑ पुरुषं
महान्तम् । आदित्यवर्णं॑ तमसः परस्तात् ।
तमेवं॑ विद्वानमृत इह भवति । नान्यः पन्था॑
विद्यतेयऽनाय । प्रजापतिश्चरति गर्भे॑ अन्तः ।
अजायमनो॑ बहुधा विजायते । तस्य॑ धीराः

परि॑जानन्ति॑ योनि॑म् । मरी॑चीनां॑ पद॑मिच्छन्ति॑
वेद॑सः ॥ यो दे॒वेभ्य॑ आत॑पति । यो दे॒वानां॑
पुरो॑हितः । पूर्॒वो यो दे॒वेभ्यो॑ जातः । नमो॑ रु॒चाय॑
ब्राह्म॑ये । रुचं॑ ब्राह्म॑म् जन॑यन्तः । दे॒वा अग्रे॑
तद॑ब्रुवन् । यस्त्वै॒वं ब्राह्म॑णो वि॒द्यात् । तस्य॑ दे॒वा
असन्॑ वशे॑ । ह्रीश्च॑ ते ल॒क्ष्मीश्च॑ पत्न्यौ॑ ।
अहो॑रात्रे पा॒र्श्वे । नक्ष॑त्राणि रू॒पम् । अश्वि॑नौ
व्यात्त॑म् । इष्टं॑ म॒निषाण॑ । अमुं॑ म॒निषाण॑ ।
सर्वं॑ म॒निषाण॑ ॥ ॥ शि॒खायै॑ वषट् ॥३
॥ अप्रति॑रथम् कवचम् ॥

आशु॑श्शिशानो॑ वृषभो न यु॒ध्मो घ॑नाघनः
क्षोभ॑णश्चर्षणीनाम् । संक्र॑न्दनोऽनि॒मिष॑ एक
वीर॑श्शत॒सेना॑ अजयत्साकमिन्द्रः ॥
संक्र॑न्दनेनाऽनि॒मिषेण॑ जिष्णु॒ना यु॑त्कारेण
दुश्च्य॑वनेन धृष्णु॒ना । तदि॑न्द्रेण जयत॑ तत्सह॒ध्वं
युधो॑ नर इषु॒ हस्ते॑न वृष्णा ॥ स इषु॑हस्तैः स
निष॑ङ्गिभिर्वशी स॒स्रष्टा॑ सयुध इन्द्रो गणेन ।
स॒सृष्ट॑जित्सोमपा बाहु॑श॒द्धर्यु॑र्द्धधन्वा
प्रति॑हिताभिरस्ता ॥ बृह॑स्पते परि॒दीया॑ रथेन
रक्षो॑हाऽमित्रा॒ अप॑बाधमानः । प्रभ॑ञ्जन्त्सेनाः
प्रमृ॑णो यु॒धा ज॑यन्नस्माकमे॒द्धय॑विता रथानाम् ॥

गोत्रभिदं गोविदं वज्रबाहुं जयन्तमज्म
 प्रमृणन्तमोजसा । इमं सजाता अनुवीरयध्व
 मिन्द्रं सखायोऽनु स रभध्वम् ॥ बलविज्ञाय
 स्थविरः प्रवीरस्सहस्वान् वाजी सहमान उग्रः ।
 अभिवीरो अभिसत्वा सहोजा जैत्रमिन्द्र
 रथमातिष्ठ गोवित् ॥ अभिगोत्राणि सहसा
 गाहमानोऽदायो वीरश्शतमन्युरिन्द्रः ।
 दुश्च्यवनः पृतनाषाड्युध्योऽस्माकं सेना अवतु
 प्रयुत्सु ॥ इन्द्र आसां नेता बृहस्पतिर्दक्षिणा यज्ञः
 पुर एतु सोमः । देवसेनानामभिभंजतीनां
 जयन्तीनां मरुतो यन्त्वग्रे ॥ इन्द्रस्य वृष्णो
 वरुणस्य राज्ञ आदित्यानां मरुतां शर्द्ध उग्रम् ।

महामनसां भुवनच्य वानां घोषो देवानां
 जयतामुदस्थात् ॥ अस्माकमिन्द्रस्समृतेषु
 ध्वजेष्वस्माकं या इषवस्ता जयन्तु । अस्माकं
 वीरा उत्तरे भवन्त्वस्मानु देवा अवता हवेषु ॥
 उद्धर्षय मघवन्नायुधान्युत्सत्त्वनां मामकानां
 महांसि । उद्वृत्रहन्वाजिनां वाजिनान्युद्रथानां
 जयतामेतु घोषः ॥ उपप्रेत जयता
 नरस्स्थिरावस्सन्तु बाहवः । इन्द्रो वशशर्म
 यच्छत्वनाधृष्या यथाऽसथ ॥ अवसृष्टा परापत
 शरव्ये ब्रह्म संशिता । गच्छामित्रान् प्रविश
 मैषां कंचनोच्छिषः ॥ मर्माणि ते वर्मभिश्
 छादयामि सोमस्त्वा राजाऽमृतेनाभिवस्ताम् ।

उ॒रा॒र्व॒री॒यो व॒रि॒व॒स्ते अ॒स्तु ज॒य॒न्तं त्वा॒म॒नु
मद॒न्तु दे॒वाः ॥ यत्र॑ बा॒णा॒स्संप॑तन्ति कु॒मारा
वि॒शि॒खा इ॒व । इन्द्रो॑ न॒स्तत्र॑ वृ॒त्रहा॑ वि॒श्वाहा॑ शर्म
यच्छ॒तु ॥ ॥ क॒व॒चाय॑ हुम् ॥४

॥ त्वमग्नेरुद्रमित्यनुवाकः ॥

त्वमग्ने॑ रु॒द्रोअ॒सुरो॑ महो दि॒वः । त्वंश॒र्द्धो
मा॒रु॒तं पृ॒क्ष ई॒शिषे॑ । त्वं वा॒तैर॑रु॒णैर्या॑सि॒शङ्ग॑यः ।
त्वं पू॒षा वि॒धतः॑ पा॒सि नु॒त्मना॑ । दे॒वा दे॒वेषु॑
श्रय॑ध्वम् । प्रथ॒माद्वि॒तीयेषु॑ श्रय॑ध्वम् ।
द्वि॒तीया॑स्तृ॒तीयेषु॑ श्रय॑ध्वम् । तृ॒तीया॑श्चतु॒र्थेषु॑
श्रय॑ध्वम् । चतु॒र्थाःप॒ञ्चमे॑षु श्रय॑ध्वम् । प॒ञ्चमाः
ष॒ष्ठेषु॑ श्रय॑ध्वम् । ष॒ष्ठाःस॒प्तमे॑षु श्रय॑ध्वम् । स॒प्तमा

अ॒ष्टमे॑षु श्रय॑ध्वम् । अ॒ष्टमा॑ न॒वमे॑षु श्रय॑ध्वम् ।
न॒वमा॑ द॒शमे॑षु श्रय॑ध्वम् । द॒शमा॑ ए॒काद॑शेषु
श्रय॑ध्वम् । ए॒काद॑शा द्वा॒दशेषु॑ श्रय॑ध्वम् ।
द्वा॒दशा॑स्त्रयो॒दशेषु॑ श्रय॑ध्वम् । त्रयो॒दशा॑श्चतु॒र्दशेषु॑
श्रय॑ध्वम् । चतु॒र्दशाःप॒ञ्चद॑शेषु श्रय॑ध्वम् ।
प॒ञ्चद॑शाःषोड॒शेषु॑ श्रय॑ध्वम् । षोड॒शाःस॒प्तद॑शेषु
श्रय॑ध्वम् । स॒प्तद॑शा अ॒ष्टाद॑शेषु श्रय॑ध्वम् ।
अ॒ष्टाद॑शा ए॒कान्न॑विंशेषु श्रय॑ध्वम् ।
ए॒कान्न॑विंशा विंशेषु श्रय॑ध्वम् । विंशा
ए॒कविं॑शेषु श्रय॑ध्वम् । ए॒कविं॑शाद्वाविंशेषु
श्रय॑ध्वम् । द्वाविं॑शास्त्रयो॒विंशेषु॑ श्रय॑ध्वम् ।
त्रयो॒विंशा॑श्चतु॒र्विंशेषु॑ श्रय॑ध्वम् । चतु॒र्विंशाः

पञ्चविंशेषु श्रयध्वम् । पञ्चविंशाष्षड्विंशेषु
श्रयध्वम् । षड्विंशास्सप्तविंशेषु श्रयध्वम् ।
सप्तविंशा अष्टाविंशेषु श्रयध्वम् ।
अष्टाविंशा एकान्नत्रिंशेषु श्रयध्वम् ।
एकान्नत्रिंशास्त्रिंशेषु श्रयध्वम् । त्रिंशा
एकत्रिंशेषु श्रयध्वम् । एकत्रिंशा द्वात्रिंशेषु
श्रयध्वम् । द्वात्रिंशास्त्रयस्त्रिंशेषु श्रयध्वम् ।
देवास्त्रिंशेकादशास्त्रिंशयस्त्रिंशाः । उत्तरे भवत ।
उत्तर वर्तमान उत्तर सत्वानः । यत्काम इदं
जुहोमि । तन्मे समृद्धयताम् । वयंस्याम पतयो
रयीणाम् । भूर्भुवस्वस्वाहा ॥ अस्त्राय फट् ॥५
॥ भूर्भुवस्सुवरो इति दिग्बन्धः ॥

॥ पञ्चाङ्ग जपः ॥

हंसश्शुचिष -द्वसुरन्तरिक्ष सद्भोतावेदिष-
दतिथिर्दुरोणसत् । नष्टद्वरसदृतसद्योम सद्भजा
गोजा ऋतजा अद्रिजा ऋतं बृहत् ॥

प्रतद्विष्णुस्तवते वीर्याय । मृगोनभीमः
कुचरोगिरिष्ठाः । यस्योरुषु त्रिषु विक्रमणेषु ।
अधिक्षियन्तिभुवनानि विश्वा ॥

त्र्य॑ब॒कं॑ य॒जाम॑हे सु॒गन्धिं॑ पु॒ष्टि॒व॒ध॒र्न॑म् ।
उ॒र्वा॒रु॒क॒मि॒व॑ ब॒न्ध॒ना॒न्मृ॒त्यो॒र्मु॒क्षी॒य॑
माऽम॑तृ॒त् ॥
तत्स॑वि॒तु॒र्वृ॒णी॑महे । व॒यं दे॒वस्य॑ भो॒जन॑म् ।
श्रे॒ष्ठ॑स॒र्व॒धा॒त॒मम् । तुरं॑ भ॒गस्य॑ धी॒महि ॥
वि॒ष्णु॒योनिं॑ क॒ल्प॒यतु॑ । त्व॒ष्टा रू॒पाणि॑ पि॒शतु॑ ।
आ॒सि॒ञ्चतु॑ प्र॒जा॒पतिः॑ । धा॒ता ग॒र्भं द॑धातु ते ॥
॥ अष्टाङ्ग॑ नमस्कारः ॥
हि॒रण्य॑ग॒र्भ॒स्स॒मव॑र्तता॒ग्रे भू॒तस्य॑ ज॒तःप॑तिरे॒क
आसी॑त् । स दा॒धार पृ॒थि॒वीं द्या॒मु॒ते॒मां क॒स्मै
दे॒वाय॑ ह॒विषा॑ वि॒धेम ॥
॥ ॐ नमः॑शि॒वायै॑शि॒वाय॑ नमः ॥

यः प्रा॑णतो नि॒मिष॑तो म॒हित्वै॒क इ॒द्राजा॑ ज॒गतो॑
ब॒भूव॑ । य ई॒शे अ॒स्य द्वि॒पद॑श्चतु॒ष्पदः॑क॒स्मै दे॒वाय॑
ह॒विषा॑ वि॒धेम ॥ ॐ नमः॑शि॒वायै॑शि॒वाय॑ नमः ॥
ब्र॒ह्मज॑ज्ञानं प्रथ॒मं पु॒रस्ता॑द्वि॒सी॒म॒त॒स्सुरु॑चो॒ वेन॑
आ॒वः । स॒बु॒द्धि॒या उ॒प॒मा अ॒स्य वि॒ष्ठा॒स्स॒तश्च॑
यो॒नि॒म॒स॒तश्च॑ वि॒वः ॥
॥ ॐ नमः॑शि॒वायै॑शि॒वाय॑ नमः ॥
म॒ही॒द्यौः पृ॒थि॒वी च॑ न इ॒मं य॒ज्ञं मि॑मि॒क्षता॑म् ।
पि॒पृ॒ता॒न्नो भ॑री॒मभिः॑ ॥
॥ ॐ नमः॑शि॒वायै॑शि॒वाय॑ नमः ॥

श्रीबोधायनोक्त महान्यास सहित शिवपूजा

उप॑श्वास॒य पृ॒थि॒वीमु॒त॒द्यां पु॒रु॒त्रा ते॑ म॒नु॒तां वि॒ष्टि॒तं
जग॑त् । स दु॒न्दु॒भे स॒जू॒रि॒न्द्रेण॑ दे॒वैर्दू॒राद्द॒वीयो
अप॑सेध॒ शत्रू॑न् ॥ ॐ नमः॑ शि॒वायै॑ शि॒वाय॑ नमः ॥
अग्ने॑ न॒य सु॒पथा॑ रा॒ये अ॒स्मान् वि॒श्वानि॑ दे॒व
व॒यु॒नानि॑ वि॒द्वान् । यु॒यो॒ध्य॒स्मज्जु॑हुरा॒णमे॒नो
भू॒यि॒ष्ठान्ते॑ नम॒ उ॒क्तिं वि॒धेम ॥

॥ ॐ नमः॑ शि॒वायै॑ शि॒वाय॑ नमः ॥

या ते॑ अग्ने॒ रु॒द्रिया॑ त॒नू॒स्तया॑ नः पा॒हि त॒स्यास्ते॑
स्वाहा ॥ ॐ नमः॑ शि॒वायै॑ शि॒वाय॑ नमः ॥

इ॒मं य॒म प्र॒स्तर॑मा॒हि सी॒दाङ्गि॑रोभिः
पि॒तृभि॑स्सं॒वि॒दानः॑ । आ॒त्वा म॒न्त्राः क॒वि॒शस्ता॑

भास्कर प्रकाश आश्रमः

शङ्करनारायणः

Page 35

श्रीबोधायनोक्त महान्यास सहित शिवपूजा

व॒ह॒न्त्वे॒ना रा॒जन् ह॒विषा॑ मा॒दय॑स्व ॥

॥ ॐ नमः॑ शि॒वायै॑ शि॒वाय॑ नमः ॥

॥ लघु॑ न्यासः ॥ ॥ अथ॑ ध्या॒नम् ॥

॥ अथा॑त्मानं शि॒वात्मानं॑ श्रीरु॒द्ररूपं॑ ध्या॒येत् ॥

शु॒द्धस्फ॑टिकसङ्काशं त्रि॒नेत्रं॑ पञ्चव॒क्रक॑म् ।

गङ्गा॑धरं दश॒भुजं॑ सर्वा॒भरण॑भूषितम् ॥

भास्कर प्रकाश आश्रमः

शङ्करनारायणः

Page 36

नीलग्रीवं शशाङ्काङ्कं नागयज्ञोपवीतिनम् ।
नागाभरणभूषाढ्यं व्याघ्रचर्मोत्तरीयकम् ॥
कमण्डल्वक्षसूत्रञ्च अभयञ्च वरप्रदम् ।
शूलहस्तं कपिलजटिं शिखामध्योदधारिणम् ॥
वषट्कन्ध समारूढं उमादेहार्धं धारिणम् ।
अमृतेनाप्लुतं हृष्टं दिव्यभागे समन्वितम् ॥
दिग्देवता समायुक्तं सुरासुर नमस्कृतम् ।
नित्यं च शाश्वतं शुद्धं ध्रुवमक्षरमव्ययम् ॥
सर्वव्यापिनमीशानं रुद्रं वै विश्वरूपिणम् ।
एवं ध्यात्वा द्विजस्सम्यक् ततो यजनमारभेत् ॥
॥ अथ प्रजननादि सर्वाङ्ग न्यासः षष्ठमः ॥
प्रजनने ब्रह्मा तिष्ठतु । पादयोर्विष्णुस्तिष्ठतु ।

हस्तयोर्हरस्तिष्ठतु । बाहोरिन्द्रस्तिष्ठतु ।
जठरेऽग्निस्तिष्ठतु । हृदये शिवस्तिष्ठतु । कण्ठे
वसवस्तिष्ठन्तु । वक्त्रे सरस्वती तिष्ठतु ।
नासिकयोर्वायुस्तिष्ठतु । नयनयोश्चन्द्रादित्यौ
तिष्ठेतां । कर्णयोरश्विनौ तिष्ठेतां । ललाटे
रुद्रास्तिष्ठन्तु । मूढ्न्यादित्यास्तिष्ठन्तु । शिरसि
महादेवस्तिष्ठतु । शिखायां वामदेवस्तिष्ठतु । पृष्ठे
पिनाकी तिष्ठतु । पुरतः शूली तिष्ठतु । पार्श्वयोः
शिवाशङ्करौ तिष्ठेतां । सर्वतो वायुस्तिष्ठतु । ततो
बहिः सर्वतोऽग्निज्वालामाला-परिवृतस्तिष्ठन्तु ।
सर्वेष्वङ्गेषु सर्वा देवता यथास्थानं तिष्ठन्तु ।
मां रक्षन्तु ॥

अग्नि॑र्मे॒ वाचि॑ श्रितः । वा॒ग्घृ॑दये । हृ॒दयं॑ मयि ।
 अ॒हम॑मृते । अ॒मृतं॑ ब्रह्मणि । वा॒युर्मे॑ प्राणे श्रितः
 । प्रा॒णो हृ॑दये । हृ॒दयं॑ मयि । अ॒हम॑मृते । अ॒मृतं॑
 ब्रह्मणि । सू॒र्यो मे॑ चक्षुशि श्रितः । चक्षु॑र्हृदये ।
 हृ॒दयं॑ मयि । अ॒हम॑मृते । अ॒मृतं॑ ब्रह्मणि ।
 च॒न्द्र॒मा मे॑ मनसि श्रितः । मनो॑ हृदये । हृ॒दयं॑
 मयि । अ॒हम॑मृते । अ॒मृतं॑ ब्रह्मणि । दि॒शो मे॑ श्रोत्रे
 श्रिताः । श्रो॒त्रं हृ॑दये । हृ॒दयं॑ मयि । अ॒हम॑मृते ।
 अ॒मृतं॑ ब्रह्मणि । आ॒पो मे॑ रेतसि श्रिताः । रेतो॑
 हृ॒दये । हृ॒दयं॑ मयि । अ॒हम॑मृते । अ॒मृतं॑ ब्रह्मणि ।
 पृथि॑वि मे शरीरे श्रिताः । शरी॑रं हृदये । हृ॒दयं॑
 मयि । अ॒हम॑मृते । अ॒मृतं॑ ब्रह्मणि ।

ओष॑धिवनस्पथयो मे लो॒मसु॑ श्रिताः । लो॒मानि॑
 हृ॒दये । हृ॒दयं॑ मयि । अ॒हम॑मृते । अ॒मृतं॑ ब्रह्मणि ।
 इन्द्रो॑ मे बले श्रितः । बलं॑ हृदये । हृ॒दयं॑ मयि ।
 अ॒हम॑मृते । अ॒मृतं॑ ब्रह्मणि । पर्जन्यो॑ मे मूर्ध्नि
 श्रितः । मूर्धा॑ हृदये । हृ॒दयं॑ मयि । अ॒हम॑मृते ।
 अ॒मृतं॑ ब्रह्मणि । इ॒शानो॑ मे मन्यौ श्रितः ।
 मन्युः॑ हृदये । हृ॒दयं॑ मयि । अ॒हम॑मृते ।
 अ॒मृतं॑ ब्रह्मणि । आ॒त्मा म॑ आ॒तमनि॑ श्रितः ।
 आ॒त्मा हृ॑दये । हृ॒दयं॑ मयि । अ॒हम॑मृते । अ॒मृतं॑
 ब्रह्मणि । पु॒नर्म॑ आ॒त्मा पु॒नरा॑युरागात् । पु॒नः
 प्रा॒णः पु॒नरा॑कू॒तमा॑गात् । वैश्व॑नरो
 रश्मि॑भिर्वावृ॒धानः । अ॒न्तस्ति॑ष्ठ॒त्वमृ॑तस्य

गोपाः ॥

आराधितो मनुष्यैस्त्वं सिद्धैर्देवैस्सुरादिभिः ।

आराधयामि भक्त्या त्वामनुग्रहाण महेश्वर ॥

हृदये आवाहनम्

आत्वावहन्तु हरयस्सचेतसः

श्वेतैरश्वेतैस्सहकेतुमद्भिः ।

वाताजितैर्बलवद्भिर्मनोजवैरायाहिशिघ्रं

मम हव्याय शर्वोम् ॥

॥ मम हृदये श्रीसाम्बपरमेश्वरं ध्यायामि

आवाहयामि समस्तोपचारान् समर्पयामि ॥

आयुराशास्ते । सुप्रजास्त्वमाशास्ते ।

सजातवनस्यामाशास्ते । उत्तरान्देव

यज्यामाशास्ते । भूयो हविष्करणमाशास्ते ।

दिव्यन्धामाशास्ते । विश्वं प्रियमाशास्ते । भूयो

हविष्करणमाशास्ते । दिव्यन्धामाशास्ते ॥

विशम् प्रियाशामास्ते । यदनेन हविषामाशास्ते ।

तदस्यात्तदृद्ध्यात् । तदस्मै देवारासन्ताम् ।

तदग्निर्देवो देवेभ्यो वनते । वयमग्नेर्मानुषाः । इष्टं

च वीतं च । उभे च नो द्यावापृथिवी

अहसस्पाताम् । इहगतिर्वामस्येदं च ।

नमो देवेभ्यः ॥

॥ हर हर नमःपार्वतीपतये । हर हर महादेव ॥

अस्य श्री रुद्राध्यायप्रश्नमहामन्त्रस्य अघोर
ऋषिः, अनुष्टुप् चन्दः, सङ्कर्षणमूर्तिस्वरूपो
योऽसावादित्यः परमपुरुषः स एष रुद्रो देवता ।
नमः शिवायेति बीजम् । शिवतरायेति शक्तिः ।
महादेवायेति कीलकं । श्री साम्बसदाशिव-
प्रसादसिद्ध्यर्थे जपे विनियोगः ॥
अग्निहोत्रात्मने अङ्गुष्ठाभ्यां नमः ।
दर्शपूर्णमासात्मने तर्जनीभ्याम् नमः ।
चातुर्मास्यात्मने मध्यमाभ्याम् नमः ।
निरूढपशुबन्धात्मने अनामिकाभ्यां नमः ।

ज्योतिष्टोमात्मने कनिष्ठिकाभ्यां नमः ।
सर्वक्रत्वात्मने करतलकरपृष्ठाभ्यां नमः ॥
अग्निहोत्रात्मने हृदयाय नमः ।
दर्शपूर्णमासात्मने शिरसे स्वाहा ।
चातुर्मास्यात्मने शिखायै वषट् ।
निरूढपशुबन्धात्मने कवचाय हुं ।
ज्योतिष्टोमात्मने नेत्रत्रयाय वौषट् ।
सर्वक्रत्वात्मने अस्त्राय फट् ।
भूर्भुवस्सुवरोमिति दिग्बन्धः ॥ ॥ ध्यानं ॥
आपाताळनभःस्थलान्तभुवनब्रह्माण्डमाविस्फुर
ज्ज्योतिःस्फाटिक लिङ्ग मौळिविलसत्पूर्णेन्दु
वान्तामृतैः ।

अस्तोकाप्लुतमेकमीश मनिशंरुद्रानुवाकाञ्जपन्
ध्यायेदीप्सितसिद्धये ध्रुवपदं विप्रोऽभिषिञ्चे
च्छिवम् ॥

ब्रह्माण्डव्याप्तदेहा भसित हिमरुचा भासमाना

भुजङ्गैः

कण्ठे कालाः कपर्दाकलित-शशिकला-

श्चण्डकोदण्डहस्ताः ॥

त्र्यक्षा रुद्राक्षमाला प्रकटितविभवाः शांभवा

मूर्तिभेदा रुद्राः श्रीरुद्रसूक्त-प्रकटितविभवाः नः

प्रयच्छन्तु सौख्यम् ॥

लं पृथिव्यात्मने गन्धं समर्पयामि । हं

आकाशात्मने पुष्पाणि समर्पयामि ।

यं वाय्वात्मने धूपं आघ्रापयामि । रं अग्न्यात्मने
दीपं दर्शयामि । वं अमृतात्मने अमृतं
निवेदयामि । सं सर्वात्मने समस्तोपचारान्
समर्पयामि ॥

ओं गणानान्त्वा गणपतिं हवामहे कविं
कवीनामुपमश्रवस्तमं । ज्येष्ठ राजं ब्रह्मणां
ब्रह्मणस्पत आ नःशृण्वन्नूतिभिस्सीदसादनं ॥

ॐ श्री महागणपतये नमः ॥ ॥ शान्ति पठः ॥

शं च मे मयश्च मे प्रियं च मेऽनुकामश्च मे
कामश्च मे सौमनसश्च मे भद्रं च मे श्रेयश्च मे
वस्यश्च मे यशश्च मे भगश्च मे द्रविणं च मे
यन्ता च मे धर्ता च मे क्षेमश्च मे धृतिश्च मे विश्वं

च मे महश्च मे संविश्च मे ज्ञात्रं च मे सूश्च मे
प्रसूश्च मे सीरं च मे लयश्च म ऋतं च मेऽमृतं
च मेऽयक्ष्मं च मेऽनामयच्च मे जीवातुश्च मे
दीर्घायुत्वं च मेऽनमित्रं च मेऽभयं च मे सुगं च
मे शयनं च मे सूषा च मे सुदिनं च मे ॥ ॐ
शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

श्रीगुरु स्तुति

नमस्ते नाथ भगवन् शिवाय गुरुरूपिणे
विद्यावतार संसिद्धयै स्वीकृतानेकविग्रह
नवाय नवरूपाय परमार्थस्वरूपिणे
सर्वाज्ञानतमोभेद भानवे चिद् घनाय ते
स्वतन्त्राय दयाक्लृप्त विग्रहाय शिवात्मने

परतन्त्राय भक्तानां भव्यानां भव्यरूपिणे
विवेकिनां विवेकाय विमर्शाय विमर्शिनाम्
प्रकाशानां प्रकाशाय ज्ञानिनां ज्ञानरूपिणे
पुरस्तात् पार्श्वयोः पृष्ठे नमस्कुर्याम्युपर्यधः
सदा मच्चित्तरूपेण विधेहि भवदासनम्
त्वत्प्रसादादहं देव कृतकृत्योस्मि सर्वदा
माय मृत्यु महापाशात् विमुक्तोस्मि
शिवोस्म्यहम्
प्रातःप्रभृतिसायान्तं सायादि प्रातरन्ततः
यत्करोमि जगन्नाथ तदस्तु तव पूजनम् ॥
भैरवानुज्ञा - अतिक्रूर महाकाय कल्पान्त
दहनोपम । भैरवाय नमस्तुभ्यं अनुज्ञां

दातुमर्हसि ॥

आसन महामन्त्रस्य, पृथिव्या मेरु पृष्ठ ऋषिः ।

सुतलं चन्द्रः । कूर्मो देवता ।

पृथिव त्वया धृता लोका देवि त्वं विष्णुना धृता ।

त्वं च धारय मां देवि पवित्रं कुरु चासनम् ॥

इति आसने उपविश्य ।

आचमनम्

ओं ह्रीं हौं नमः शिवाय, आत्म तत्वाय नमः

स्थूलदेहं परिशोधयामि जुहोमि स्वाहा

ओं ह्रीं हौं नमः शिवाय, विद्या तत्वाय नमः

सूक्ष्मदेहं परिशोधयामि जुहोमि स्वाहा

ओं ह्रीं हौं नमः शिवाय, शिव तत्वाय नमः

कारणदेहं परिशोधयामि जुहोमि स्वाहा

ओं ह्रीं हौं नमः शिवाय, सर्व तत्वाय नमः

सर्वदेहं परिशोधयामि जुहोमि स्वाहा

शुक्लाम्बरधरं विष्णुं शशिवर्णं शान्तये ।

साम्बपरमेश्वरमूलमन्त्रेण प्राणायामं कुर्यात् ।

सङ्कल्पः- ममोपात्त समस्त दुरितक्षयद्वारा श्री

परमेश्वर प्रीत्यर्थं शुभे शोभने मुहूर्ते आद्य

ब्रह्मणः द्वितीय परार्धे श्वेत वराह कल्पे वैवस्वत

मन्वन्तरे अष्टाविंशति तमे कलियुगे प्रथमे पादे

जम्बूद्वीपे भारत वर्षे भरत खण्डे मेरोः दक्षिणे

पार्श्वे शकाब्दे अस्मिन् वर्तमाने व्यावहारिके

प्रभवादीनां षष्ट्याः संवत्सराणां मध्ये ___ नाम

श्रीबोधायनोक्त महान्यास सहित शिवपूजा

संवत्सरे__ अयने_ ऋतौ_ मासे_ पक्षे__
शुभतिथौ__ वासरयुक्तायं__ नक्षत्रयुक्तायां
शुभ योग शुभ करण युक्तायां सकल विशेषण
विशिष्टायां __ तिथौ
आदिगुरोः परशिवस्य आज्ञया प्रवर्तमान
देवीमानेन षट्त्रिंशत् तत्त्वात्मक सकल प्रपञ्च
सृष्टि स्थिति सम्हार तिरोधान अनुग्रह कारिण्याः
श्रीपराशक्त्याः ऊर्ध्वं भ्रूविभ्रमे खं सदशिव तत्त्व
युगे थं त्वक् तत्त्व परिवृतौ__ तत्त्व वर्षे__ नित्या
मासे__ तत्त्व दिवसे __ नाथ वासरे_ दिन
नित्यातां __ घटिकोदये__ पक्षे__ तिथि
नित्यायां श्री साम्बपरमेश्वर प्रसाद् सिद्ध्यर्थ श्री

भास्कर प्रकाश आश्रमः

शङ्करनारायणः

Page 51

श्रीबोधायनोक्त महान्यास सहित शिवपूजा

साम्बपरमेश्वर पूजां करिष्ये ॥
ओं स्वस्ति श्रीमत् परशिवानन्द नाथ
पादाद्यशेष गुरु पारम्पर्य क्रमेण
स्वगुरु नाथ पादाम्बुजं यावत् तावत् प्रणौमि ॥
इति स्वशिरसि अञ्जलिं आबध्य
आगमार्थं तु देवानां गमनार्थं च रक्षसाम् ।
कुर्यात् घण्टारवं तत्र देवताह्वान लाञ्छनम् ॥ इति
घण्टा रवं कृत्वा
रक्त द्वादश शक्ति युक्ताय द्वीप नाथाय नमः -
इति पुष्पाञ्जलिं आधाय
अस्मिन् क्षेत्रे द्वीपनाथाय निर्विघ्नं सिद्धि हेतवे ।

भास्कर प्रकाश आश्रमः

शङ्करनारायणः

Page 52

श्रीबोधायनोक्त महान्यास सहित शिवपूजा

श्री शिवक्रम पूजार्थं अनुज्ञां दीयतां मयि ॥ इति
प्रार्थ्यं ।

कलश पूजा - आधारं संस्थाप्य ।

आधारे बिन्दु-त्रिकोण-वृत्त-चतुरश्र मण्डलं
विलिख्य ।

श्री साम्बपरमेश्वर उदकुम्भ पात्राधार मण्डलाय
नमः । इति अभ्यर्च्यं

जलपूर्णं कुम्भं निधाय । गन्ध पुष्पाक्षतैः
अभ्यर्चयेत् ।

कलशस्य - मुखे विष्णवे नमः । कण्ठे

रुद्राय नमः । मूले ब्रह्मणे नमः ।

मध्ये मातृगणेभ्यो नमः । कुक्षौ सप्तसागरेभ्यो

भास्कर प्रकाश आश्रमः

शङ्करनारायणः

Page 53

श्रीबोधायनोक्त महान्यास सहित शिवपूजा

नमः । ऋग्वेदाय नमः ।

यजुर्वेदाय नमः । सामवेदाय नमः ।

अथर्वणवेदाय नमः । गङ्गायै नमः ।

यमुनायै नमः । गोदावर्यै नमः । सरस्वत्यै

नमः । नर्मदायै नमः ।

सिन्धवे नमः । कावेर्यै नमः । गङ्गादि कोटि

तीर्थेभ्यो नमः ।

इत्यभ्यर्च्यं अनभिदाय स्पृष्ट्वा जपेत्

कलशस्य मुखे विष्णुः कण्ठे रुद्रस्समाश्रिताः ।

मूले तत्र स्थितो ब्रह्म मध्ये मातृगणाः स्मृताः ॥

कुक्षौ तु सागरास्सर्वे सप्त द्वीपा वसुन्धरा ।

ऋग्वेदोऽथ यजुर्वेदस्सामवेदोऽप्यथर्वणः ॥

भास्कर प्रकाश आश्रमः

शङ्करनारायणः

Page 54

अङ्गैश्च सहितास्सर्वे कलशाम्बु समाश्रिताः ।
आयान्तु देव पूजार्थं दुरितक्षय कारकाः ॥
गङ्गे च यमुने ताम्रे गोदावरि सरस्वति ।
नर्मदे सिन्धु कावेरि तीर्थेऽस्मिन् सन्निधिं कुरु ॥
आपो वा इदं सर्वं विश्वाभूतान्यापः प्राणा वा
आपः पशव आपो
ऽन्नमापोऽमृतमापस्संराडपोविराडापस्स्वराडाप
श्चन्दास्यापोज्योतीष्यापोयजूष्याप
स्सत्यमापस्सवदिवता आपोभूर्भुवस्सुवराप
ओम् । इति अभिमन्त्रय ।
ओं ह्रीं हौं नमः शिवाय । इति
साम्बपरमेश्वरमूलमन्त्रं अष्टवारं अभिमन्त्रय ।

धेनु योनि मुद्रे प्रदर्श्य । आत्मानं पुजोपकरणानि
च प्रोक्ष्य । श्री गुरुं प्रार्थयेत् ।
श्री गुरो दक्षिणामूर्ते भक्तानुग्रहकारक ।
अनुज्ञां देहि भगवन् श्री शिव पूजनाय मे ॥
इति प्रार्थ्य
॥ अथ सद्योजात विधान पूजा ॥
॥ अथ शैव पीठ पूजा ॥
हीं श्रीं मं मण्डूकाय नमः ।
हीं श्रीं कां कलाग्नि रुद्राय नमः ।
हीं श्रीं मूं मूलप्रकृत्यै नमः ।
हीं श्रीं आं आधार शक्त्यै नमः ।
हीं श्रीं कूं कूर्माय नमः ।

हीं श्रीं अं अनन्ताय नमः ।
हीं श्रीं वं वराहाय नमः ।
हीं श्रीं पृं पृथिव्यै नमः ।
एवं सर्वाऽधस्थारभ्य आतालादि सप्तपाताल
भावनया उपर्युपरि सम्पूज्य ।
हीं श्रीं सुं सुधार्णव समुद्राय नमः ।
हीं श्रीं रं रत्नद्वीपाय नमः ।
हीं श्रीं नं नन्दनोद्यानाय नमः ।
हीं श्रीं स्वं स्वर्णप्राकाराय नमः ।
हीं श्रीं कं कल्पवृक्षेभ्यो नमः ।
हीं श्रीं मां माणिक्यमण्डपाय नमः ।
हीं श्रीं स्वं स्वर्णविदिकायै नमः ।

हीं श्रीं रं रत्नसिंहासनाय नमः ।
सिंहासनस्य पादचतुष्टये स्ववामाग्रपादमारभ्य
संपूज्य ।
हीं श्रीं धं धर्माय नमः ।
हीं श्रीं ज्ञां ज्ञानाय नमः ।
हीं श्रीं वं वैराग्याय नमः ।
हीं श्रीं ऐं ऐश्वर्याय नमः ।
इति वायव्यादि कोण चतुष्टये धर्मादि कोण
चतुष्टयं प्रादक्षिण्येन संपूज्य ॥
स्वाग्रादि सिंहासनस्य दिग्चतुष्टये प्रादक्षिण्येन ।
हीं श्रीं अं अधर्माय नमः ।
हीं श्रीं अं अज्ञानाय नमः ।

हीं श्रीं अं अवैराग्याय नमः ।
हीं श्रीं अं अनैश्वर्याय नमः ।
सिम्हासन मध्ये ।
हीं श्रीं मां मायायै नमः ।
हीं श्रीं विं विद्यायै नमः ।
हीं श्रीं अं अनन्ताय नमः ।
हीं श्रीं पं पद्मायै नमः ।
हीं श्रीं आं आनन्दमय कन्दाय नमः ।
हीं श्रीं सं संविन्नालाय नमः ।
हीं श्रीं प्रं प्रकृतिमय पत्रेभ्यो नमः ।
हीं श्रीं विं विकृतिमय केसरेभ्यो नमः ।
हीं श्रीं पञ्चाशद्वर्णबीजाढ्य सर्वतत्त्वस्वरूपायै

कर्णिकायै नमः ।
हीं श्रीं अं अर्कमण्डलाय नमः ।
अर्ककलाभ्यो नमः ।
हीं श्रीं उं सोममण्डलाय नमः ।
सोमकलाभ्यो नमः ।
हीं श्रीं मं वह्निमण्डलाय नमः ।
वह्निकलाभ्यो नमः ।
हीं श्रीं सं प्रबोधात्मने सत्त्वाय नमः ।
हीं श्रीं रं प्रकृत्यात्मने रजसे नमः ।
हीं श्रीं तं मोहात्मने तमसे नमः ।
हीं श्रीं आं आत्मने नमः ।
हीं श्रीं अं अन्तरात्मने नमः ।

हीं श्रीं पं परमात्मने नमः ।
हीं श्रीं हीं ज्ञानात्मने नमः ।
स्वाग्रादि चतुर्दिक्षु मध्ये च प्रादक्षिण्येन ।
हीं श्रीं हीं ज्ञानतत्त्वात्मने नमः ।
हीं श्रीं मां मायातत्त्वात्मने नमः ।
हीं श्रीं कं कलातत्त्वात्मने नमः ।
हीं श्रीं विं विद्यातत्त्वात्मने नमः ।
हीं श्रीं पं परतत्त्वात्मने नमः ।
अष्टदल केसरेषु मध्ये च स्वाग्रादि प्रादक्षिण्येन
हीं श्रीं वामायै नमः ।
हीं श्रीं ज्येष्ठायै नमः ।
हीं श्रीं रौद्रायै नमः ।

हीं श्रीं काल्यै नमः ।
हीं श्रीं कलविकरिण्यै नमः ।
हीं श्रीं बलविकरिण्यै नमः ।
हीं श्रीं बलप्रमथिन्यै नमः ।
हीं श्रीं सर्वभूतदमनायै नमः ।
हीं श्रीं मनोन्मन्यै नमः । इति मध्यमान्तं
संपूज्य ।
ओं नमो भगवते सकलगुणात्मशक्तियुक्ताय
अनन्ताय सांबपरमेश्वरस्य संयोगपीठात्मने
नमः । इति संपूज्य - मूर्तिकल्पनादिकं
कुर्यात् ।
अथ आवाहनम्

आ॒त्वा॒व॒ह॒न्तु॑ ह॒र॒य॒स्स॒चे॒त॒सः॑
श्वे॒तै॒र॒श्वै॒स्स॒ह॒के॒तु॒म॒द्भिः॑ ।
वा॒ता॒जि॒तै॒र्ब॒ल॒व॒द्भि॒र्म॒नो॒ज॒वै॒रा॒या॒हि॒शी॒घ्नं॑ म॒म
ह॒व्या॒य॒ श॒र्वो॒म् ।
त्र्य॒म्ब॒कं॑ य॒जाम॑हे सु॒गन्धिं॑ पु॒ष्टि॒व॒र्ध॒नं॑ ।
उ॒र्वा॒रु॒क॒मि॒व॒ ब॒न्ध॒ना॒न्मृ॒त्यो॒र्मु॒क्षी॒य॒ मामृ॒तात्॑ ॥
"भूर्भुवस्सुवरो" ए॒हो॒हि॒ भ॒गव॑न् आ॒गच्छा॑गच्छ
अ॒स्मिन् लि॒ङ्गे सा॑ंब॒पर॑मेश्वरं ध्या॒यामि॑ ।
आ॒वा॒ह॒यामि॑ । आं सो॒हं प्रा॑णान् प्रतिष्ठाप॒यामि॑
नमः॑ । आ॒वा॒हि॒तो॒भव॑ इत्यादि आ॒वा॒ह॒नादि॑
षण्मु॒द्राः प्र॑दर्श्य
(आ॒वा॒हि॒तो॒भव॑ - स्था॒पि॒तो॒भव॑ - स॒न्नि॒हि॒तो॒भव॑

- सन्निरुद्धोभव - सम्मुखीकृतोभव -
अवगुण्ठितोभव - सुप्रसन्नोभव)
ततः कलशानि (पञ्च एकं वा) स्थापयित्वा
सद्योजातादि रुद्रान् पूजयेत् । तद्यथा ।
मध्य कलशे - ॥ ऊर्ध्ववक्त्र-प्रतिपादकमन्त्रः ॥
ईशानस्सर्वविद्यानामीश्वर स्सर्वभूतानां
ब्रह्माधिपतिर्ब्रह्मणोऽधिपतिर्ब्रह्म शिवोमे अस्तु
सदाशिवो ॥ भूर्भुवस्सुवरो । अस्मिन्
कलशामृते ईशान रुद्रं ध्यायामि । आवाहयामि,
आं सोहं प्राणान् प्रतिष्ठापयामि नमः ॥
पूर्व कलशे - ॥ प्राग्वक्त्र-प्रतिपादकमन्त्रः ॥
तत्पुरुषाय विद्महे महादेवाय धीमहि । तन्नोरुद्रः

प्रचो॑दयात् ॥ भूर्भुव॑स्सुवरो॑ ।
अस्मिन् कलशामृते तत्पुरुष रुद्रं ध्यायामि ।
आवाहयामि ।
आं सोऽहं प्राणान् प्रतिष्ठापयामि नमः ॥
दक्षिण कलशे - ॥ दक्षिणवक्त्र प्रतिपादकमन्त्रः ॥
अघो॑रेभ्योऽथघो॑रेभ्यो घोरघो॑रतरेभ्यस्सर्वत॑
शर्वा॑सर्वेभ्यो नमस्ते अस्तु रुद्ररू॑पेभ्यः ॥
भूर्भुव॑स्सुवरो॑ । अस्मिन् कलशामृते अघोर रुद्रं
ध्यायामि । आवाहयामि ।
आं सोहं प्राणान् प्रतिष्ठापयामि नमः ॥
उत्तर कलशे - ॥ उत्तरवक्त्र-प्रतिपादकमन्त्रः ॥
वामदे॒वाय नमो॑ ज्येष्ठाय॑ नमो॑ रुद्राय॑ नमः॑

कालाय॑ नमः॑ कलविकरणाय॑ नमो॑ बलविकरणाय॑
नमो॑ बलप्रमथनाय॑ नमस्सर्वभू॑तदमनाय॑ नमो॑
मनो॑न्मनाय॑ नमः॑ ॥ भूर्भुव॑स्सुवरो॑ । अस्मिन्
कलशामृते वामदेव रुद्रं ध्यायामि ।
आवाहयामि ।
आं सोहं प्राणान् प्रतिष्ठापयामि नमः ॥
पश्चिम कलशे - ॥ पश्चिमवक्त्रप्रतिपादकमन्त्रः ॥
सद्योजा॑तं प्रपद्यामि सद्योजा॑ताय वै नमः॑ ।
भवे॑भवेनातिभवे॑ भजस्व मां भवो॑द्भवाय॑ नमः॑ ।
भूर्भुव॑स्सुवरो॑ । अस्मिन् कलशामृते सद्योजात
रुद्रं ध्यायामि । आवाहयामि ।
आं सोहं प्राणान् प्रतिष्ठापयामि नमः ॥

ईशानादि पञ्चब्रह्म रुद्रेभ्यो नमः गन्धं
समर्पयामि । ईशानादि पञ्चब्रह्म रुद्रेभ्यो नमः
पुष्पाणि समर्पयामि । ईशानादि पञ्चब्रह्म रुद्रेभ्यो
नमः धूपं अघ्रापयामि । ईशानादि पञ्चब्रह्म
रुद्रेभ्यो नमः दीपं सन्दर्शयामि । ईशानादि
पञ्चब्रह्म रुद्रेभ्यो नमः फलं निवेदयामि ।
ईशानादि पञ्चब्रह्म रुद्रेभ्यो नमः समस्तोपचारान्
समर्पयामि ॥

"सद्योजातं प्रपद्यामि सद्योजाताय वै नमः" -
आसनं समर्पयामि ।
"भवे भवेनाति भवे भजस्व मां" - पादयोः पाद्यं

समर्पयामि ।
"भवोद्भवाय नमः" - हस्तयोरर्घ्यं समर्पयामि ।
"रुद्राय नमः" मुखे आचमनीयं समर्पयामि ।
"वामदेवाय नमः" स्ननपयामि । अभिषेक काले
ॐ ॥ आपो॑हि॒ष्ठाम॑यो॒भुव॑स्तान् ऊ॒र्जे॑द॒धात॑न ।
महे॑रणाय चक्ष॒से । यो॒व॑श्शि॒वत॑मो॒रस॑स्तस्य
भा॒ज॑यते ह॒नः । उ॒श॑ती॒रिव॑ मा॒तरः । तस्मा॑
अ॒र॒ङ्ग॑मा॒मवो॑ यस्यक्षयाय जिन्वथ ।
आपो॑ जनयथा च नः ॥
ॐ ॥ हि॒र॒ण्य॑वर्णाः शु॒चयः॑ पा॒वका॑ यासु जा॒तः
कश्य॑पो यास्विन्द्रः । अ॒ग्निं॑ या गर्भं दधिरे
वि॒रू॒पा॒स्ता न॑ आ॒प॒श॒श॑स्यो॒ना भ॑वन्तु ॥

यासां॑ राजा वरुणो॑ याति॒ मध्ये॑ सत्यानृते
 अवपश्यं॑ जनानाम् । मधुश्चुतश्शुचयो॑ याः
 पावकास्ता॑ न आपश्शं॑ स्योना भवन्तु ॥ यासां॑
 देवा दिवि॑ कृण्वन्ति भक्शं॑ या अन्तरिक्षे॑ बहुधा
 भवन्ति । याः पृथिवीं॑ पयसोन्दन्ति शुक्रास्ता॑ न
 आपश्शं॑ स्योना भवन्तु ॥ शिवेन॑ मा चक्षुषा
 पश्यताऽऽपश्शिवया॑ तनुवोप स्पृशत॑ त्वचं मे ।
 सर्वां॑ अग्नीं॑ रप्सुषदो॑ हुवो वो मयि॑ वर्चो
 बलमोजो॑ निधत्त ॥
 पवमानस्सुवर्जनः॑ । पवित्रेण॑ विचर्षणिः । यः
 पोता॑ स पुनातु॒ मा । पुनन्तु॑ मा देवजनाः ।
 पुनन्तु॑ मनवो धिया । पुनन्तु॑ विश्व आयवः ।

जातवेदः॑ पवित्रवत् । पवित्रेण॑ पुनाहि॒ मा ।
 शुक्रेण॑ देवदीद्यत् । अग्ने॑ क्रत्वा क्रतूँ॑ रनु । यत्ते
 पवित्रमर्चिषि॑ । अग्ने॑ विततमन्तरा । ब्रह्म॑ तेन
 पुनीमहे॑ । उभाभ्यां॑ देवसवितः । पवित्रेण॑ सवेन
 च । इदं॑ ब्रह्म पुनीमहे । वैश्वदेवी॑ पुनती
 देव्यागात् । यस्यै॑ बह्वीस्तनुवो॑ वीतपृष्ठाः । तथा
 मदन्तः॑ सधमाद्येषु । वयं॑ स्याम पतयो
 रयीणाम् । वैश्वानरो॑ रश्मिभिर्मा पुनातु । वातः
 प्राणेनेषिरो॑ मयो भूः । द्यावापृथिवी॑ पयसा
 पयोभिः । ऋतावरी॑ यज्ञिये॒ मा पुनीताम् ।
 बृहद्भिः॑ सवितस्तृभिः । वर्षिष्ठैर्देवमन्मभिः । अग्ने
 दक्षैः॑ पुनाहि॒ मा । येन॑ देवा अपुनत । येनापो

दिव्यंकशः । तेन दिव्येन ब्रह्मणा । इदं ब्रम्ह
पुनीमहे । यः पावमानीरध्येति ।
ऋषिभिस्सम्भृतं रसम् । सर्वं स
पूतमश्नाति । स्वदितं मातरिश्वना । पावमानीर्यो
अध्येति । ऋषिभिस्सम्भृतं रसम् । तस्मै
सरस्वती दुहे । क्षीरं सर्पिर्मधूदकम् ॥
पावमानीस्स्वस्त्ययनीः । सुदुघाहि पयस्वतीः ।
ऋषिभिस्सम्भृतो रसः । ब्राह्मणेष्वमृतं हितम् ।
पावमानीर्दिशन्तु नः । इमं लोकमथो अमुम् ।
कामान्त्समर्धयन्तु नः । देवीदेवैः समाभृताः ।
पावमानीस्स्वस्त्ययनीः । सुदुघाहि घृतश्रुतः ।
ऋषिभिस्संभृतो रसः ।

ब्राह्मणेष्वमृतं हितम् । येन देवाः पवित्रेण ।
आत्मानं पुनते सदा । तेन सहस्रधारेण ।
पावमान्यः पुनन्तु मा । प्राजापत्यं पवित्रम् ।
शतोध्यामं हिरण्मयम् । तेन ब्रह्म विदो
वयम् । पूतं ब्रह्म पुनीमहे । इन्द्रस्सुनीती सहमा
पुनातु । सोमस्स्वस्त्या वरुणस्समीच्या । यमो
रजा प्रमृणाभिः पुनातु मा । जातवेदा
मोर्जयन्त्या पुनातु । भूर्भुवस्सुवः ॥
॥ ब्रह्मजज्ञानं प्रथमं पुरस्ताद्विसीमतस्सुरुचो
वेन आवः । स बुध्निया उपमा अस्य
विष्ठास्सतश्च योनिमसतश्च विवः ॥
॥ कद्रुद्राय प्रचेतसे मीढुष्टमाय तव्यसे । वोचेम

शन्तम॑ ह॒दे । सर्वो॑ ह्येष॒ रुद्र॑स्तस्मै॒ रुद्राय॑ नामे
अस्तु ॥

॥ सर्वो॑ वै रुद्र॑स्तस्मै॒ रुद्राय॑ नमो॒ अस्तु ॥

पुरु॑षो वै रुद्र॑स्सन्महो॒ नमो॒ नमः॑ । विश्वं॑ भू॒तं
भुव॑नञ्चि॒त्रं बहु॑धा जा॒तञ्जाय॑मानञ्च॒ यत् । सर्वो॑ ह्येष॒
रुद्र॑स्तस्मै॒ रुद्राय॑ नमो॒ अस्तु ॥

॥ कया॑ नश्चि॒त्र आ॑भुव॒दूती॑ सदा॒ वृध॑स्सखा ॥

कया॑ शचि॒ष्ठया॑ वृ॒ता ॥

॥ आपो॑ वा इदं॑ सर्वं॒ विश्वा॑भु॒तान्या॑पः प्राणा
वा आपः॑ पशव॒ आपो॑न्नमापो॒ ऽमृत॑मापस्सम्राडा
पोविरा॑डापस्स्वरादापश्चन्दा॑स्यापो॒ज्योती॑ष्या
पोयजू॑ष्यापस्सत्यमापस्सवा॑दिवता

आपो॑भूर्भुव॒स्सुवरा॑प ओम् ॥ इत्ये॑तैःअभिषिच्य ।
नमक॑ प्रश्नस्य अग्निकाण्ड ऋषिः - विराट् छन्दः
- शम्भु॑र्देवता ।

चमक॑ प्रश्नस्य परमेष्ठि ऋषिः - विराट् छन्दः -
ईश्वरो॑देवता । अभिषेके विनियोगः ॥

श्रीरुद्र॑ नमकचमकपुरुषसूक्तश्रीसूक्तादिना
अभिषिच्य॑ अनन्तरं

अद्भिस्तर्प॑यति

१ - भवं॑ देवं तर्पयामि । २ - शर्वं॑ देवं
तर्पयामि । ३ - ईशानं॑ देवं तर्पयामि ।

४ - पशु॑पतिं देवं तर्पयामि । ५ - रुद्रं॑ देवं
तर्पयामि । ६ - उग्रं॑ देवं तर्पयामि ।

७ - भीमं देवं तर्पयामि । ८ - महान्तं देवं
तर्पयामि ॥ इति तर्पयित्वा
" रुद्राय नमः " - आचमनीयं समर्पयामि
" ज्येष्ठाय नमः " - वस्त्र यज्ञोपवीत
उत्तरीयाणि समर्पयामि
" कालाय नमः " - गन्धं समर्पयामि
" कलविकरणाय नमः " - अक्षतान् समर्पयामि
" बलविकरणाय नमः " - पुष्पाणि समर्पयामि
१ - भवाय देवाय नमः । २ - शर्वाय देवाय
नमः । ३ - ईशानाय देवाय नमः ।
४ - पशुपतये देवाय नमः । ५ - रुद्राय देवाय
नमः । ६ - उग्राय देवाय नमः ।

७ - भीमाय देवाय नमः । ८ - महते देवाय
नमः । १ - भवस्य देवस्य पत्न्यै नमः
२ - शर्वस्य देवस्य पत्न्यै नमः । ३ - ईशानस्य
देवस्य पत्न्यै नमः । ४ - पशुपतेर्देवस्य पत्न्यै
नमः । ५ - रुद्रस्य देवस्य पत्न्यै नमः ।
६ - उग्रस्य देवस्य पत्न्यै नमः । ७ - भीमस्य
देवस्य पत्न्यै नमः । ८-महतो देवस्य पत्न्यै
नमः ।

शिवाष्टोत्तर नामावलिः ॥

ॐ शिवाय नमः ।

ॐ महेश्वराय नमः ।

श्रीबोधायनोक्त महान्यास सहित शिवपूजा

- ॐ शंभवे नमः ।
ॐ पिनाकिने नमः ।
ॐ शशिशेखराय नमः ।
ॐ वामदेवाय नमः ।
ॐ विरूपाक्षाय नमः ।
ॐ कपर्दिने नमः ।
ॐ नीललोहिताय नमः ।
ॐ शङ्कराय नमः ॥ १० ॥
ॐ शूलपाणिने नमः ।
ॐ खट्वाङ्गिने नमः ।
ॐ विष्णुवल्लभाय नमः ।
ॐ शिपिविष्टाय नमः ।

भास्कर प्रकाश आश्रमः

शङ्करनारायणः

Page 77

श्रीबोधायनोक्त महान्यास सहित शिवपूजा

- ॐ अंबिकानाथाय नमः ।
ॐ श्रीकण्ठाय नमः ।
ॐ भक्तवत्सलाय नमः ।
ॐ भवाय नमः ।
ॐ शर्वाय नमः ।
ॐ त्रिलोकेशाय नमः ॥ २० ॥
ॐ शितिकण्ठाय नमः ।
ॐ शिवाप्रियाय नमः ।
ॐ उग्राय नमः ।
ॐ कपर्दिने नमः ।
ॐ कामारये नमः ।
ॐ अन्धकासुरसूदनाय नमः ।

भास्कर प्रकाश आश्रमः

शङ्करनारायणः

Page 78

श्रीबोधायनोक्त महान्यास सहित शिवपूजा

- ॐ गङ्गाधराय नमः ।
ॐ ललाटाक्षाय नमः ।
ॐ कालकालाय नमः ।
ॐ कृपानिधये नमः ॥ ३० ॥
ॐ भीमाय नमः ।
ॐ परशुहस्ताय नमः ।
ॐ मृगपाणये नमः ।
ॐ जटाधराय नमः ।
ॐ कैलासवासिने नमः ।
ॐ कवचिने नमः ।
ॐ कठोराय नमः ।
ॐ त्रिपुरान्तकाय नमः ।

भास्कर प्रकाश आश्रमः

शङ्करनारायणः

Page 79

श्रीबोधायनोक्त महान्यास सहित शिवपूजा

- ॐ वृषाङ्गाय नमः ।
ॐ वृषभारूढाय नमः ॥ ४० ॥
ॐ भस्मोद्घूलित विग्रहाय नमः ।
ॐ सामप्रियाय नमः ।
ॐ स्वरमयाय नमः ।
ॐ त्रयीमूर्तये नमः ।
ॐ अनीश्वराय नमः ।
ॐ सर्वज्ञाय नमः ।
ॐ परमात्मने नमः ।
ॐ सोमसूर्याग्निलोचनाय नमः ।
ॐ हविषे नमः ।
ॐ यज्ञमयाय नमः ॥ ५० ॥

भास्कर प्रकाश आश्रमः

शङ्करनारायणः

Page 80

श्रीबोधायनोक्त महान्यास सहित शिवपूजा

- ॐ सोमाय नमः ।
ॐ पञ्चवक्राय नमः ।
ॐ सदाशिवाय नमः ।
ॐ विश्वेश्वराय नमः ।
ॐ वीरभद्राय नमः ।
ॐ गणनाथाय नमः ।
ॐ प्रजापतये नमः ।
ॐ हिरण्यरेतसे नमः ।
ॐ दुर्घर्षाय नमः ।
ॐ गिरीशाय नमः ॥ ६० ॥
ॐ गिरिशाय नमः ।
ॐ अनघाय नमः ।

भास्कर प्रकाश आश्रमः

शङ्करनारायणः

Page 81

श्रीबोधायनोक्त महान्यास सहित शिवपूजा

- ॐ भुजङ्गभूषणाय नमः ।
ॐ भर्गाय नमः ।
ॐ गिरिधन्वने नमः ।
ॐ गिरिप्रियाय नमः ।
ॐ कृत्तिवाससे नमः ।
ॐ पुरारातये नमः ।
ॐ भगवते नमः ।
ॐ प्रमथाधिपाय नमः ॥ ७० ॥
ॐ मृत्युञ्जयाय नमः ।
ॐ सूक्ष्मतनवे नमः ।
ॐ जगद्व्यापिने नमः ।
ॐ जगद्गुरवे नमः ।

भास्कर प्रकाश आश्रमः

शङ्करनारायणः

Page 82

श्रीबोधायनोक्त महान्यास सहित शिवपूजा

- ॐ व्योमकेशाय नमः ।
ॐ महासेनजनकाय नमः ।
ॐ चारुविक्रमाय नमः ।
ॐ रुद्राय नमः ।
ॐ भूतपतये नमः ।
ॐ स्थाणवे नमः ॥ ८० ॥
ॐ अहयेबुधिन्याय नमः ।
ॐ दिगंबराय नमः ।
ॐ अष्टमूर्तये नमः ।
ॐ अनेकात्मने नमः ।
ॐ सात्विकाय नमः ।
ॐ शुद्धविग्रहाय नमः ।

भास्कर प्रकाश आश्रमः

शङ्करनारायणः

Page 83

श्रीबोधायनोक्त महान्यास सहित शिवपूजा

- ॐ शाश्वताय नमः ।
ॐ खण्डपरशवे नमः ।
ॐ अजाय नमः ।
ॐ पाशविमोचकाय नमः ॥ ९० ॥
ॐ मृडाय नमः ।
ॐ पशुपतये नमः ।
ॐ देवाय नमः ।
ॐ महादेवाय नमः ।
ॐ अव्ययाय नमः ।
ॐ हरये नमः ।
ॐ पूषदन्तभिदे नमः ।
ॐ अव्यग्राय नमः ।

भास्कर प्रकाश आश्रमः

शङ्करनारायणः

Page 84

ॐ दक्षाध्वरहराय नमः ।

ॐ हराय नमः ।

ॐ भगनेत्रभिदे नमः ।

ॐ अव्यक्ताय नमः ।

ॐ सहस्राक्षाय नमः ॥ १०० ॥

ॐ सहस्रपदे नमः ।

ॐ अपवर्गप्रदाय नमः ।

ॐ अनन्ताय नमः ।

ॐ तारकाय नमः ।

ॐ परमेश्वराय नमः ॥ १०८ ॥

बलप्रमथनाय नमः - धूपं आघ्रापयामि

सर्वभुतदमनाय नमः - दीपं सन्दर्शयामि

मनोन्मनाय नमः - यथा भागानि निवेदयामि ।

ताम्बूलं समर्पयामि ।

" नमस्तेऽस्तु भगवन् विश्वेश्वराय महादेवाय

त्रयम्बकाय त्रिपुरान्तकाय त्रिकालाग्निकालाय

कालाग्निरुद्राय नीलकण्ठाय मृत्युञ्जयाय

सर्वेश्वराय महादेवाय श्रीमन्महादेवाय नमः । "

॥ कर्पूर नीराजनं समर्पयामि ॥

" अघोरतनुरूपस्तिष्ठते "

अघोरेभ्योऽथघोरेभ्यो घोरघोरतरेभ्यस्सर्वतश्शर्व

सर्वेभ्यो नमस्ते अस्तु रुद्ररूपेभ्यः ॥ इति

तत्पुरुषाय विद्महे महादेवाय धीमहि । तन्नोरुद्रः

प्रचोदयात् ॥

इति रुद्रगायत्रीं दशवारं पठेत् ॥

ई॒शान॑ स्सर्व॑विद्यानामीश्वर॑ स्सर्व॑भु॒तानां॑
ब्रह्मा॑धि॒पति॑र्ब्रह्म॒णोऽधि॑पति॒र्ब्रह्म॑ शिवो॒मे अस्तु॑
सदा॑शि॒वो ॥ इत्ये॒वं आ॑शिष॒मास्ते॑ ।

ओं ह॒रो यो ह॑ वै रुद्र॒स्स भ॑गवान् यश्च॑ ब्रह्मा
भूर्भुव॑स्सुवस्तस्मै॒ वै नमो॑ नमश्शीर्षं॒ जनदो॑
विश्व॑रूपोऽसि ॥ १ ॥

ह॒रो यो ह॑ वै रुद्र॒स्स भ॑गवान् यश्च॑
विष्णु॑र्भूर्भुव॑स्सुवस्तस्मै॒ वै नमो॑ नमश्शीर्षं॒ जनदो॑
विश्व॑रूपोऽसि ॥ २ ॥

ह॒रो यो ह॑ वै रुद्र॒स्स भ॑गवान् यश्च॑ महेश्वरो
भूर्भुव॑स्सुवस्तस्मै॒ वै नमो॑ नमश्शीर्षं॒ जनदो॑
विश्व॑रूपोऽसि ॥ ३ ॥

ह॒रो यो ह॑ वै रुद्र॒स्स भ॑गवान् या चो॒मा
भूर्भुव॑स्सुवस्तस्मै॒ वै नमो॑ नमश्शीर्षं॒ जनदो॑
विश्व॑रूपोऽसि ॥ ४ ॥

ह॒रो यो ह॑ वै रुद्र॒स्स भ॑गवान् यश्च॑ विनायको
भूर्भुव॑स्सुवस्तस्मै॒ वै नमो॑ नमश्शीर्षं॒ जनदो॑
विश्व॑रूपोऽसि ॥ ५ ॥

ह॒रो यो ह॑ वै रुद्र॒स्स भ॑गवान् यश्च॑ स्कन्दो
भूर्भुव॑स्सुवस्तस्मै॒ वै नमो॑ नमश्शीर्षं॒ जनदो॑
विश्व॑रूपोऽसि ॥ ६ ॥

हरों यो ह वै रुद्रस्स भगवान् यश्चेन्द्रो
भूर्भुवस्सुवस्तस्मै वै नमो नमश्शीर्षं जनदों
विश्वरूपोऽसि ॥ ७ ॥

हरों यो ह वै रुद्रस्स भगवान्
यश्चाग्निर्भूर्भुवस्सुवस्तस्मै वै नमो नमश्शीर्षं
जनदों विश्वरूपोऽसि ॥ ८ ॥

हरों यो ह वै रुद्रस्स भगवान् या च
भूर्भुवस्सुवस्तस्मै वै नमो नमश्शीर्षं जनदों
विश्वरूपोऽसि ॥ ९ ॥

हरों यो ह वै रुद्रस्स भगवान् यश्च भुवो
भूर्भुवस्सुवस्तस्मै वै नमो नमश्शीर्षं जनदों
विश्वरूपोऽसि ॥ १० ॥

हरों यो ह वै रुद्रस्स भगवान् यश्च सुवो
भूर्भुवस्सुवस्तस्मै वै नमो नमश्शीर्षं जनदों
विश्वरूपोऽसि ॥ ११ ॥

हरों यो ह वै रुद्रस्स भगवान् यश्च महो
भूर्भुवस्सुवस्तस्मै वै नमो नमश्शीर्षं जनदों
विश्वरूपोऽसि ॥ १२ ॥

हरों यो ह वै रुद्रस्स भगवान् यश्च जनो
भूर्भुवस्सुवस्तस्मै वै नमो नमश्शीर्षं जनदों
विश्वरूपोऽसि ॥ १३ ॥

हरों यो ह वै रुद्रस्स भगवान् यश्च तपो
भूर्भुवस्सुवस्तस्मै वै नमो नमश्शीर्षं जनदों
विश्वरूपोऽसि ॥ १४ ॥

हरों यो ह वै रुद्रस्स भगवान् यश्च सत्यं
भूर्भुवस्सुवस्तस्मै वै नमो नमश्शीर्षं जनदों
विश्वरूपोऽसि ॥ १५ ॥

हरों यो ह वै रुद्रस्स भगवान् या च पृथिवी
भूर्भुवस्सुवस्तस्मै वै नमो नमश्शीर्षं जनदों
विश्वरूपोऽसि ॥ १६ ॥

हरों यो ह वै रुद्रस्स भगवान् यश्चापो
भूर्भुवस्सुवस्तस्मै वै नमो नमश्शीर्षं जनदों
विश्वरूपोऽसि ॥ १७ ॥

हरों यो ह वै रुद्रस्स भगवान् यश्च तेजो
भूर्भुवस्सुवस्तस्मै वै नमो नमश्शीर्षं जनदों
विश्वरूपोऽसि ॥ १८ ॥

हरों यो ह वै रुद्रस्स भगवान् यश्च
वायुर्भूर्भुवस्सुवस्तस्मै वै नमो नमश्शीर्षं जनदों
विश्वरूपोऽसि ॥ १९ ॥

हरों यो ह वै रुद्रस्स भगवान् यश्चाकाशं
भूर्भुवस्सुवस्तस्मै वै नमो नमश्शीर्षं जनदों
विश्वरूपोऽसि ॥ २० ॥

हरों यो ह वै रुद्रस्स भगवान् यश्च सूर्यो
भूर्भुवस्सुवस्तस्मै वै नमो नमश्शीर्षं जनदों
विश्वरूपोऽसि ॥ २१ ॥

हरों यो ह वै रुद्रस्स भगवान् यश्च सोमो
भूर्भुवस्सुवस्तस्मै वै नमो नमश्शीर्षं जनदों
विश्वरूपोऽसि ॥ २२ ॥

हरों यो ह वै रुद्रस्स भगवान् यानि च नक्षत्राणि
भूर्भुवस्सुवस्तस्मै वै नमो नमश्शीर्षं जनदों
विश्वरूपोऽसि ॥ २३ ॥

हरों यो ह वै रुद्रस्स भगवान् ये चाष्टौ ग्रहा
भूर्भुवस्सुवस्तस्मै वै नमो नमश्शीर्षं जनदों
विश्वरूपोऽसि ॥ २४ ॥

हरों यो ह वै रुद्रस्स भगवान् यश्च प्राणो
भूर्भुवस्सुवस्तस्मै वै नमो नमश्शीर्षं जनदों
विश्वरूपोऽसि ॥ २५ ॥

हरों यो ह वै रुद्रस्स भगवान् यश्च कालो
भूर्भुवस्सुवस्तस्मै वै नमो नमश्शीर्षं जनदों
विश्वरूपोऽसि ॥ २६ ॥

हरों यो ह वै रुद्रस्स भगवान् यश्च यमो
भूर्भुवस्सुवस्तस्मै वै नमो नमश्शीर्षं जनदों
विश्वरूपोऽसि ॥ २७ ॥

हरों यो ह वै रुद्रस्स भगवान् यश्च
मृत्युर्भूर्भुवस्सुवस्तस्मै वै नमो नमश्शीर्षं जनदों
विश्वरूपोऽसि ॥ २८ ॥

हरों यो ह वै रुद्रस्स भगवान् यच्चामृतं
भूर्भुवस्सुवस्तस्मै वै नमो नमश्शीर्षं जनदों
विश्वरूपोऽसि ॥ २९ ॥

हरों यो ह वै रुद्रस्स भगवान् यच्च भूतं भव्यं
भविष्यत् भूर्भुवस्सुवस्तस्मै वै नमो नमश्शीर्षं
जनदों विश्वरूपोऽसि ॥ ३० ॥

हरों यो ह वै रुद्रस्स भगवान् यच्च विश्वं
भूर्भुवस्सुवस्तस्मै वै नमो नमश्शीर्षं जनदो
विश्वरूपोऽसि ॥ ३१ ॥

हरों यो ह वै रुद्रस्स भगवान् यच्च कृत्स्नं
भूर्भुवस्सुवस्तस्मै वै नमो नमश्शीर्षं जनदो
विश्वरूपोऽसि ॥ ३२ ॥

हरों यो ह वै रुद्रस्स भगवान् यच्च सर्वं
भूर्भुवस्सुवस्तस्मै वै नमो नमश्शीर्षं जनदो
विश्वरूपोऽसि ॥ ३३ ॥

हरों यो ह वै रुद्रस्स भगवान् यच्च सत्यं
भूर्भुवस्सुवस्तस्मै वै नमो नमश्शीर्षं जनदो
विश्वरूपोऽसि ॥ ३४ ॥

यो ब्रह्माणं विदधाति पूर्वं यो वै वेदांश्च प्रहिणोति
तस्मै । त्वं हि वेत्थ आत्मबुद्धिप्रकाशं मुमुक्षुर्वै
शरणमहं प्रपद्ये ॥

यो वेदादौ स्वरः प्रोक्तो वेदान्ते च प्रतिष्ठितः ।
तस्य प्रकृति लीनस्य यः परस्स महेश्वरः ॥
इति च स्तुत्वा प्रदक्षिण नमस्कारान् कुर्यात् ॥

योऽपां पुष्पं वेद । पुष्पवान् प्रजावान् पशुमान्
भवति । चन्द्रमा व अपां पुष्पं । पुष्पवान्
प्रजावान् पशुमान् भवति । य एवं वेद । योऽपां
आयतनं वेद । आयतनवान् भवति ।
यो वेदादौ स्वरः प्रोक्तो वेदान्ते च प्रतिष्ठितः ।

तस्य प्रकृति लीनस्य यः परस्स महेश्वरः ॥

साङ्गाय सायुधाय सपरिवाराय सर्वात्मकाय

श्री सांबपरमेश्वराय नमः ।

वेदोक्त मन्त्र पुष्पाञ्जलिं समर्पयामि ॥

नमस्कारः

शिवं शिवतरं शन्तं शिवात्मानं शिवोत्तमं ।

शिव मार्गं प्रणीतारं प्रणतोस्मि सदा शिवो ।

महादेवं महेशानं महेश्वर उमापतिं ।

महासेन गुरुं वन्दे महाभय निवारणं ॥

अन्यथा शरणं नास्ति त्वमेव शरणं मम ।

तस्मात् कारुण्य भावेन रक्ष रक्ष महेश्वर ॥

मृत्युञ्जयाय रुद्राय नीलकण्ठाय शम्भवे ।

अमृतेशाय शर्वाय महादेवाय ते नमः ॥

नन्दिकेश्वर पूजा

तत्पुरुषाय विद्महे चक्रतुण्डाय धीमहि । तन्नो

नन्दिः प्रचोदयात् ॥ नन्दिकेश्वराय नमः -

शिवाऽभिषेक जलेन स्नपयामि । शिवनिर्माल्य

पुष्पं समर्पयामि ।

धूपं आघ्रापयामि । दीपं सन्दर्शयामि ।

शिवप्रसादं निवेदयामि । समस्तोपचारान्

समर्पयामि ॥

बलिदानम् - बाण रावण चण्डेश नन्दि

भृङ्गिरिटादयः । महादेव प्रसादोऽयं सर्वे गृह्णन्तु

शाम्बवाः ॥ इति बलिं दद्यात् ॥ पुनः उत्तरे -

चण्डेश्वराय नमः शिवनिर्माल्यं समर्पयामि ॥

इति किञ्चित् निर्माल्यं विसृजेत् ॥

नीलकण्ठ पदाम्भोज परिफुरित मानस ।

शम्भोः सेवाफलं देहि चण्डिकेश नमोऽस्तुते ॥

अनायासेन मरणं विना धैन्येन जीवनं ।

देहि मेकृपया शम्भो त्वयि भक्तिमच्चञ्चलाम् ॥

देवनाथ गुरो स्वामिन् देशिक स्वात्म नायक ।

त्राहि त्राहि कृपा सिन्धो पूजां पुर्णतरां कुरु ॥

ॐ हर ॐ हर ॐ हर

॥ शिवमस्तु ॥

॥ मन्त्र पुष्पम् ॥

योऽपां पुष्पं वेद । पुष्पवान् प्रजावान् पशुमान्

भवति । चन्द्रमा व अपां पुष्पं । पुष्पवान्

प्रजावान् पशुमान् भवति । य एवं वेद । योऽपां

आयतनं वेद । आयतनवान् भवति ।

अग्निर्वा अपामायतनं । आयतनवान् भवति ।

योऽग्नेरायतनं वेद । आयतनवान् भवति । आपोवा

अग्नेरायतनं । आयतनवान् भवति । य एवं वेद ।

योऽपां आयतनं वेद । आयतनवान् भवति ।

वायुर्वा अपामायतनं । आयतनवान् भवति । यो

वायोरायतनं वेद । आयतनवान् भवति । आपो

वै वायोरायतनं । आयतनवान् भवति । य एवं

वेद । योऽपां आयतनं वेद । आयतनवान्

भवति ।

असौ वै तपन्नपामायतनं । आयतनवान् भवति ।
योऽमुष्य तपत आयतनं वेद । आयतनवान्
भवति । आपो वा अमुष्य तपत आयतनं ।
आयतनवान् भवति । य एवं वेद । योऽपां
आयतनं वेद । आयतनवान् भवति ।
चन्द्रमा वा अपामायतनं । आयतनवान् भवति ।
यश्चन्द्रमस आयतनं वेद । आयतनवान् भवति ।
आपो वै चन्द्रमस आयतनं । आयतनवान्
भवति । य एवं वेद । योऽपां आयतनं वेद ।
आयतनवान् भवति ।
नक्षत्राणि वा अपामायतनं । आयतनवान्
भवति । यो नक्षत्राणाम् आयतनं वेद ।

आयतनवान् भवति । आपो वै
नक्षत्राणामायतनमायतनं । आयतनवान् भवति ।
य एवं वेद । योऽपां आयतनं वेद ।
आयतनवान् भवति ।
पर्जन्यो वा अपामायतनं । आयतनवान् भवति ।
यः पर्जन्यस्यायतनं वेद । आयतनवान् भवति ।
आपो वै पर्जन्यस्यायतनं । आयतनवान्
भवति । य एवं वेद । योऽपां आयतनं वेद ।
आयतनवान् भवति ।
संवत्सरो वा अपामायतनं । आयतनवान्
भवति । यस्सम्बत्सस्यायतनं वेद । आयतनवान्
भवति । आपो वै संवत्सरस्यायतनं ।

आ॒य॒त॒न॒वा॒न् भ॒व॒ति॒ । य॒ ए॒वं वे॒द॒ । योऽ॒प्सु॒ना॒वं
प्र॒ति॒ष्ठी॒तां वे॒द॒ । प्र॒त्ये॒व ति॒ष्ठ॒ति॒ ।

ॐ तद् ब्रह्मा ॐ तद् वायुः ॐ तदात्मा ॐ तत्
सत्यम् ॐ तत् सर्वम् ॐ तत् पुरसेर्नमः ।

अ॒न्त॒श्च॒र॒ति॒ भू॒तेषु॒ गुहा॒याम् विश्व॑ मूर्तिषु ।

त्वम् यज्ञ॑स्त्वम् वषट्कार॑स्त्वम् इन्द्र॑स्त्वम्

रुद्र॑स्त्वम् विष्णु॑स्त्वम् ब्रह्मा त्वम् प्रजा॑पतिः ।

त्वम् तदा॑प आपो॑ज्योती रसोऽमृत॑म् ब्रह्म

भूर्भुव॑स्सुवरोम् ॥

न कर्म॑णा न प्रजया॑ धनेन त्यागे॑नैके अमृत॑त्त्व

मान॑शुः ।

परेण॑ नाकम् निहितम् गुहा॑याम्

विभ्रा॑जदेतद्विषयो विशन्ती ॥

वेदान्त॑ विज्ञान

सुनिश्चि॑दाथास्सन्यासयोगद्यतयश्शुद्ध सत्त्वाः ।

ते ब्रह्म॑ लोके तु परान्त॑ काले परामृतात्

परिमु॑च्यन्ति सर्वे ॥ दहम् विपापम् परमेश॑म्

भूतम् यत्पुण्द॑रीकम् पुरमद्वयसं॑थं ।

तत्रापि॑ दहम् गगनं विशोक॑स्तस्मिन्

यदन्त॑स्तदुपासितव्यं ॥

यो वेदा॑दौ स्वरः प्रोक्तो वेदान्ते च प्रतिष्ठितः ।

तस्य॑ प्रकृति लीनस्य यः परस्स महेश्वरः ॥

श्री साम्ब॑सदाशिवाय नमः ॥

॥ श्री रुद्रप्रश्नः ॥

॥ ॐ नमो भगवते रुद्राय ॥

ॐ नमस्ते रुद्र मन्यव उतोत इषवे नमः ।
नमस्ते अस्तु धन्वने बाहुभ्यामुत ते नमः ॥
या त इषुः शिवतमा शिवम् बभूव ते धनुः ।
शिवा शरव्या या तव तया नो रुद्र मृडय ॥
या ते रुद्र शिवा तनूरघोराऽपापकाशिनी ।
तया नस्तनुवा शन्तमया
गिरिशन्ताभिचाकशीहि ॥

यामिषुं गिरिशंत हस्ते विभर्ष्यस्तवे ।
शिवां गिरित्र तां कुरु मा हिंसीः पुरुषं
जगत् ॥
शिवेन वचसा त्वा गिरिशाच्छावदामसि ।
यथा नः सर्वमिज्जगदयक्श्मं सुमना असत् ॥
अध्यवोचदधिवक्ता प्रथमो दैव्यो भिषक् ।
अहींश्च सर्वाङ्गम्भयन्त्सर्वाश्च यातुधान्यः ॥
असौ यस्तम्रो अरुण उत बभ्रुः सुमङ्गलः ।
ये चेमां रुद्रा अभितो दिक्शु श्रिताः
सहस्रशोऽवैषां हेड ईमहे ॥
असौ योऽवसर्पति नीलग्रीवो विलोहितः ।
उतैनं गोपा अदृशन्नदृशन्नृदहार्यः ॥

उ॒तैनं॑ वि॒श्वा भू॒तानि॑ स दृ॒ष्टो मृ॒ड्याति॑ नः ।
नमो॑ अस्तु॒ नील॑ग्रीवाय॒ सहस्रा॑क्षाय॒ मीढु॑षे ॥
अथो॑ ये अस्य॒ सत्वानो॑ऽहं॒ तेभ्यो॑ऽकरन् नमः ।
प्रमु॑ञ्च धन्व॒नस्त्व॒मुभयो॑रार्त्वि॒योज्या॑म् ॥
याश्च॑ ते हस्त॒ इषवः॑ परा॒ ता भग॑वो वप ।
अव॑तत्य॒ धनु॒स्त्व॒ सहस्रा॑कश॒ शते॑षुधे ॥
निशी॑र्य॒ शल्या॑नां॒ मुखा॑ शिवो॒ नः सु॑मना॒ भव ।
विज्यं॑ धनुः॒ कपर्दि॑नो॒ विश॑ल्यो॒ बाण॑वाः॒ उत ॥
अने॑शन्नस्येषव॒ आभुर॑स्य॒ निषङ्ग॑थिः ।
या ते॑ हे॒तिर्मी॑ढुष्टम॒ हस्ते॑ बभूव॒ ते धनुः॑ ॥
तया॑ऽस्मान् वि॒श्वत॑स्त्वमय॒कश्मया॑ परि॒बुज ।
नम॑स्ते अ॒स्त्वायु॑धायाना॒तताय॑ धृ॒ष्णवे॑ ॥

उ॒भाभ्या॑मु॒त ते॑ नमो॒ बाहु॑भ्याम् तव॒ धन्व॑ने ।
परि॑ ते धन्व॒नो हे॒तिर॑स्मान् वृ॒णक्तु॑ वि॒श्वतः॑ ।
अथो॑ य इ॒षुधि॑स्तवारे॒ अस्मन्नि॑धेहि॒ तम् ॥१॑
नमो॑ हिर॒ण्यबा॑हवे॒ सेना॑न्ये दि॒शां च॑ पतये॒ नमो॑
नमो॑ वृ॒क्षेभ्यो॑ हरि॒केशे॑भ्यः पशू॒नां पतये॑ नमो
नमः॑ स॒स्पिञ्ज॑राय॒ त्विषी॑मते॒ पथी॑नां॒ पतये॑ नमो
नमो॑ ब॒भ्लुशाय॑ वि॒व्याधि॑नेऽन्नानां॒ पतये॑ नमो
नमो॑ हरि॒केश्यो॑पवी॒तिने॑ पु॒ष्टाणं॑ पतये॒ नमो॑ नमो॑
भव॑स्य हे॒त्यै ज॑गतां॒ पतये॑ नमो॒ नमो॑
रु॒द्राया॑तताविने॒ क्शेत्रा॑णां॒ पतये॑ नमो
नम॑स्सू॒ताया॑हन्त्याय॒ वना॑नां॒ पतये॑ नमो॒ नमो॑
रोहि॑ताय॒ स्थप॑तये॒ वृक्शा॑णं॒ पतये॑ नमो॒ नमो॑

मन्त्रिणे वाणिजाय कक्षाणं पतये नमो नमो
भुवंतये वारिवस्कृधायौषधीनां पतये नमो
नम उच्चैर्घोषायाक्रन्दयते पत्तीनाम् पतये नमो
नमः कृत्स्नवीताय धावते सत्वनां पतये
नमः ॥२॥
नमः सहमानाय निव्यादिन आव्याधिनीनां पतये
नमो नमः ककुभाय निषङ्गिणे स्तेनानां पतये
नमो नमो निषङ्गिण इषुधिमते तस्कराणां पतये
नमो नमो वञ्चते परिवञ्चते स्तायूनां पतये नमो
नमो निचेरवे परिचरायारण्यानां पतये नमो नमः
सृकाविभ्यो जिघांसद्भ्यो मुष्णतां पतये नमो
नमोऽसिमद्भ्यो नक्तंचरद्भ्यः प्रकृन्तानां पतये

नमो नम उष्णीषिने गिरिचराय कुलुञ्चानां पतये
नमो नम इषुमद्भ्यो धन्वाविभ्यश्च वो नमो नम
आतन्वानेभ्य प्रतिदधानेभ्यश्च वो नमो नम
आयच्छद्भ्यो विसृजद्भ्यश्च वो नमो
नमोऽस्यद्भ्यो विध्यद्भ्यश्च वो नमो नम
आसीनेभ्यः शयानेभ्यश्च वो नमो नमः
स्वपद्भ्यो जाग्रद्भ्यश्च वो नमो नमस्तिष्ठद्भ्यो
धावद्भ्यश्च वो नमो नमः सभाभ्यः
सभापतिभ्यश्च वो नमो नमो
अश्वेभ्योऽश्वपतिभ्यश्च वो नमः ॥४॥
नम आव्यधिनीभ्यो विविध्यन्तीभ्यश्च वो नमो
नम उगणाभ्यस्तृहतीभ्यश्च वो नमो नमो

गृत्सेभ्यो॑ गृत्सपति॑भ्यश्च वो नमो॑ नमो॑ व्राते॑भ्यो
व्रातपति॑भ्यश्च वो नमो॑ नमो॑ गणे॑भ्यो
गणपति॑भ्यश्च वो नमो॑ नमो॑ विरूपे॑भ्यो
विश्वरूपे॑भ्यश्च वो नमो॑ नमो॑ महद्भ्यः॑
कशुल्लके॑भ्यश्च वो नमो॑ नमो॑ रथि॑भ्योऽरथे॑भ्यश्च
वो नमो॑ नमो॑ रथे॑भ्यो रथपति॑भ्यश्च वो नमो॑ नमः॑
सेना॑भ्यः सेननि॑भ्यश्च वो नमो॑ नमः॑ कश्च॑भ्यः
संग्रही॑तृभ्यश्च वो नमो॑ नमस्त॑कश॑भ्यो
रथकारे॑भ्यश्च वो नमो॑ नमः॑ कुलाले॑भ्यः
कमारि॑भ्यश्च वो नमो॑ नमः॑ पुञ्जि॑ष्टेभ्यो
निषादे॑भ्यश्च वो नमो॑ नमः॑ इषुकृ॑द्भ्यो
धन्वकृ॑द्भ्यश्च वो नमो॑ नमो॑ मृगा॑युभ्यः श्वनि॑भ्यश्च

वो नमो॑ नमः॑ श्वभ्यः॑ श्वपति॑भ्यश्च वो
नमः॑ ॥४॥
नमो॑ भवाय॑ च रुद्राय॑ च नमः॑ शर्वाय॑ च
पशुप॑तये च नमो॑ नीलग्री॑वाय च शितिक॑ण्ठाय
च नमः॑ कपर्दि॑ने च व्युत्केशाय॑ च नमः॑
सहस्रा॑कशाय च शतध॑न्वने च नमो॑ गिरि॑शाय च
शिपि॑विष्टाय च नमो॑ मीढु॑ष्टमाय चेषु॑मते च नमो॑
ह्रस्वाय॑ च वामनाय॑ च नमो॑ बृहते॑ च वर्षी॑यसे
च नमो॑ वृद्धाय॑ च संवृ॑द्धने च नमो॑ अग्रि॑याय च
प्रथ॑माय च नमः॑ आश॑वे चाजि॑राय च नमः॑
शीघ्रि॑याय च शी॑भ्याय च
नमः॑ ऊर्म्या॑य चाव॑स्वन्याय च नमः॑ स्रोत॑स्याय

च द्वीप्याय च ॥५॥

नमो ज्येष्ठाय च कनिष्ठाय च नमः पूर्वजाय
चापरजाय च नमो मध्यमाय चापगल्भाय च
नमो जघन्याय च बुध्नियाय च नमः सोभ्याय च
प्रतिसर्याय च नमो याम्याय च कशेम्याय च नम
उर्वर्याय च खल्याय च नमः श्लोक्याय
चाऽवसान्याय च नमो वन्याय च कक्श्याय च
नमः श्रवाय च प्रतिश्रवाय च
नम आशुषेणाय चाशुरथाय च नमः शूराय
चावभिन्दते च नमो वर्मिणे च वरूथिने च
नमो बिल्मिने च कवचिने च नमः श्रुताय च
श्रुतसेनाय च ॥ ६ ॥

नमो दुन्दुभ्याय चाहनन्याय च नमो धृष्णवे च
प्रमृशाय च नमो दूताय च प्रहिताय च नमो
निषङ्गिणे चेषुधिमते च नमस्तीक्ष्णेषवे
चायुधिने च नमः स्वायुधाय च सुधन्वने च
नमः स्रुत्याय च पथ्याय च नमः काट्याय च
नीप्याय च नमः सूद्याय च सरस्याय च नमो
नाद्याय च वैशन्ताय च नमः कूप्याय चावट्याय
च नमो वर्ष्याय चावर्ष्याय च नमो मेघ्याय च
विद्युत्याय च नम ईध्रियाय चातप्याय च नमो
वात्याय च रेष्मियाय च नमो वास्तव्याय च
वास्तुपाय च ॥ ७ ॥

नमः सोमाय च रुद्राय च नमस्ताम्राय
चारुणाय च नमः शङ्गाय च पशुपतये च नम
उग्राय च भीमाय च नमो अग्रेवधाय च
दूरेवधाय च नमो हन्त्रे च हनीयसे च नमो
वृक्षेभ्यो हरिकेशेभ्यो नमस्ताराय नमश्शंभवे
च मयोभवे च नमः शंकराय च मयस्कराय च
नमः शिवाय च शिवतराय च नमस्तीर्थ्याय च
कूल्याय च नमः पार्याय चावार्याय च नमः
प्रतरणाय चोत्तरणाय च नम आतार्याय
चालाद्याय च नमः शष्प्याय च फेन्याय च नमः
सिकत्याय च प्रवाहाय च ॥ ८ ॥
नम इरिण्याय च प्रपथ्याय च नमः किंशिलाय

च कश्यणाय च नमः कपर्दिने च पुलस्तये च
नमो गोष्ठ्याय च गृह्याय च नमस्तल्प्याय च
गेह्याय च नमः काट्याय च गह्वरेष्ठाय च नमो
हृदय्याय च निवेष्प्याय च नमः पांसव्याय च
रजस्याय च नमः शुष्क्याय च हरित्याय च
नमो लोप्याय चोलप्याय च नम ऊर्व्याय च
सूर्म्याय च नमः पण्य्याय च पर्णशद्याय च
नमोऽपगुरमाणाय चाभिघ्नते च नम आख्वदते
च प्रख्वदते च नमो वः किरिकेभ्यो देवानां
हृदयेभ्यो नमो विक्षीणकेभ्यो देवानां हृदयेभ्यो
नमो विचिन्वत्केभ्यो देवानां हृदयेभ्यो नम
आनिर्हतेभ्यो देवानां हृदयेभ्यो नम

आमीवत्केभ्यो देवानां हृदयेभ्यः ॥ ९ ॥
 द्रापे अन्धसस्पते दरिद्रनीललोहित । एषां
 पुरुषाणामेषां पशूनां मा भेर्माऽरो मो एषां
 किंचनाममत् ॥ १०-१ ॥
 या ते रुद्र शिवा तनूः शिवा विश्वाह भेषजी ।
 शिवा रुद्रस्य भेषजी तया नो मृड जीवसे ॥१०-
 २ ॥
 इमां रुद्राय तवसे कपर्दिने कशयद्वीराय
 प्रभरामहे मतिम् ॥ यथा नः शमसद्विद्वपदे
 चतुष्पदे विश्वं पुष्टं ग्रामे अस्मिन्ननातुरम् ॥ १०-
 ३ ॥
 मृडा नो रुद्रोत नो मयस्कृधि कशयद्वीराय नमसा

विधेम ते । यच्छं च योश्च मनुरायजे पिता
 तदश्याम तव रुद्र प्रणीतौ ॥ १०-४ ॥
 मा नो महान्तमुत मा नो अर्भकं मा न उक्शन्त-
 मुत मा न उक्शितम् । मा नोऽवधीः पितरं मोत
 मातरं प्रिया मा नस्तनुवो रुद्र रीरिषः ॥ १०-५ ॥
 मानस्तोके तनये मा न आयुषि मा नो गोषु मा
 नो अश्वेषु रीरिषः । वीरान्मा नो रुद्र
 भामितोऽवधीर्हविष्मन्तो नमसा विधेम ते ॥
 १०-६ ॥
 आरात्ते गोघ्न उत पूरुषघ्ने कशयद्वीराय सुम्नमस्मे
 ते अस्तु । रक्शा च नो अधि च देव ब्रूयाधा च
 नः शर्म यच्छ द्विर्वाः ॥ १०-७ ॥

स्तुहि श्रुतं गर्तसदं युवानं मृगन्न भीम-
मुपहत्तुमुग्रम् । मृडा जरित्रे रुद्र स्तवानो
अन्यन्ते अस्मन्नवपन्तु सेनाः ॥ १०-८ ॥
परिणो रुद्रस्य हेतिर्वृणक्तु परि त्वेषस्य
दुर्मतिरघायोः । अव स्थिरा मघवद्भयस्तनुष्व
मीढ्वस्तोकाय तनयाय मृडय ॥ १०-९ ॥
मीढुष्टम शिवतम शिवो नः सुमना भव । परमे
वृक्ष आयुधन्निधाय कृत्तिं वसान आचर पिनाकं
बिभ्रदागहि ॥ १०-१० ॥
विकिरिद् विलोहित नमस्ते अस्तु भगवः ।
यास्ते सहस्रं हेतयोन्यमस्मन्नवपन्तु ताः ॥
१०-११ ॥

सहस्राणि सहस्रधा बाहुवोस्तव हेतयः ।
तासामीशानो भगवः पराचीना मुखा कृधि ॥
१०-१२ ॥
सहस्राणि सहस्रशो ये रुद्रा अधि भूम्याम् ।
तेषां सहस्रयोजनेऽवधन्वानि तन्मसि ॥ ११-१ ॥
अस्मिन् महत्यणवेऽन्तरिक्षे भवा अधि ।
तेषां सहस्रयोजनेऽवधन्वानि तन्मसि ॥ ११-२ ॥
नीलग्रीवाः शितिकण्ठाः शर्वा अधः
कशमाचराः ।
तेषां सहस्रयोजनेऽवधन्वानि तन्मसि ॥ ११-३ ॥
नीलग्रीवाः शितिकण्ठा दिवः रुद्रा उपश्रिताः ।
तेषां सहस्रयोजनेऽवधन्वानि तन्मसि ॥ ११-४ ॥

ये वृक्षेषु सस्पिंजरा नीलग्रीवा विलोहिताः ।
 तेषां सहस्रयोजनेऽवधन्वानि तन्मसि ॥ ११-५ ॥
 ये भूतानामधिपतयो विशिखासः कपर्दिनः ।
 तेषां सहस्रयोजनेऽवधन्वानि तन्मसि ॥ ११-६ ॥
 ये अन्नेषु विविध्यन्ति पात्रेषु पिबतो जनान् ।
 तेषां सहस्रयोजनेऽवधन्वानि तन्मसि ॥ ११-७ ॥
 ये पथां पथिरक्शय ऐलबृदा यव्युधः ।
 तेषां सहस्रयोजनेऽवधन्वानि तन्मसि ॥ ११-८ ॥
 ये तीर्थानि प्रचरन्ति सृकावन्तो निषङ्गिणः ।
 तेषां सहस्रयोजनेऽवधन्वानि तन्मसि ॥ ११-९ ॥
 य एतावन्तश्च भूयांसश्च दिशो रुद्रा वितस्थिरे
 तेषां सहस्र-योजनेऽवधन्वानि तन्मसि ॥ ११-

१० ॥
 नमो रुद्रेभ्यो ये पृथिव्यां येषामन्नं मिषवस्तेभ्यो
 दश प्राचीर्दश दक्षिणा दश प्रतीचीर्दशोदीची
 दर्शोर्ध्वास्तेभ्यो नमस्ते नो मृडयन्तु ते यं द्विष्मो
 यश्च नो द्वेष्टि तं वो जम्भे दधामि ॥ ११-११ ॥
 नमो रुद्रेभ्यो येऽन्तरिक्षे येषां वातो इषवस्तेभ्यो
 दश प्राचीर्दश छक्षिणा दश प्रतीचीर्दशोदीची
 दर्शोर्ध्वास्तेभ्यो नमस्ते नो मृडयन्तु ते यं द्विष्मो
 यश्च नो द्वेष्टि तं वो जम्भे दधामि ॥ ११-१२ ॥
 नमो रुद्रेभ्यो ये दिवि येषां वर्षमिषवस्तेभ्यो दश
 प्राचीर्दश दक्षिणा दशप्रतीचीर्दशोदीची
 दर्शोर्ध्वास्तेभ्यो नमस्ते नो मृडयन्तु ते यं द्विष्मो

यश्च नो द्वेष्टि तं वो जम्भे दधामि ॥ ११-१३ ॥

त्र्यंबकं यजामहे सुगन्धिं पुष्टिवर्धनम् ।

उर्वारुकमिव बन्धनान्मृत्योर्मुक्शीय

माऽमृतात् ॥ १ ॥

यो रुद्रो अग्नौ यो अप्सु य ओषधीषु यो रुद्रो

विश्वा भुवनाऽऽविवेश तस्मै रुद्राय नमो

अस्तु ॥ २ ॥

तमुष्टुहि यः स्विषुः सुधन्वा यो विश्वस्य क्षयति

भेषजस्य । यक्श्वामहे सौमनसाय रुद्रं

नभोभिर्देवमसुरं दुवस्य ॥ ३ ॥

अयं मे हस्तो भगवानयं मे भगवत्तरः । अयं मे

विश्वभेषजोऽयं शिवाभिमर्शनः ॥ ४ ॥

ये ते सहस्रमयुतं पाशा मृत्यो मर्त्याय हन्तवे ।

तान् यज्ञस्य मायया सर्वानव यजामहे । मृत्यवे

स्वाहा मृत्यवे स्वाहा ॥ ५ ॥

ओं नमो भगवते रुद्राय विष्णवे मृत्युर्मे पाहि ।

प्राणानां ग्रन्थिरसि रुद्रो मा विशान्तकः ।

तेनान्नेनाप्यायस्व ॥ ६ ॥

नमो रुद्राय विष्णवे मृत्युर्मे पाहि ॥

॥ ओं शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

॥ चमकप्रश्नः ॥

अग्नाविष्णू सजोषसेमा वर्धन्तु वां गिरः ।

द्युन्नैर्वाजेभिरागतम् ॥

वाजश्च मे प्रसवश्च मे प्रयतिश्च मे प्रसितिश्च मे

धीतिश्च॑ मे॒ क्रतुश्च॑ मे॒ स्वरश्च॑ मे॒ श्लोकश्च॑ मे॒
श्रावश्च॑ मे॒ श्रुतिश्च॑ मे॒ ज्योतिश्च॑ मे॒ सुवश्च॑ मे॒
प्राणश्च॑ मे॒ऽपानश्च॑ मे॒ व्यानश्च॑ मे॒ऽसुश्च॑ मे॒ चित्तं॑
च॒ म॒ आधी॑तं च॒ मे॒ वाक्क॑ मे॒ मनश्च॑ मे॒ चक्षुश्च॑
मे॒ श्रोत्रं॑ च॒ मे॒ दक्षश्च॑ मे॒ बलं॑ च॒ म॒ ओजश्च॑ मे॒
सह॑श्च॒ म॒ आयुश्च॑ मे॒ जरा॑ च॒ म॒ आत्मा॑ च॒ मे॒
तनू॑श्च॒ मे॒ शर्म॑ च॒ मे॒ वर्म॑ च॒ मे॒ऽङ्गानि॑ च॒
मे॒ऽस्थानि॑ च॒ मे॒ परू॑षि च॒ मे॒ शरी॑राणि च॒
मे॒ ॥ १ ॥

ज्यैष्ठ्यं॑ च॒ म॒ आधि॑पत्यं च॒ मे॒ मन्युश्च॑ मे॒ भामश्च॑
मे॒ऽमश्च॑ मे॒ऽम्भश्च॑ मे॒ जेमा॑ च॒ मे॒ महि॑मा च॒ मे॒
वरि॑मा च॒ मे॒ प्रथि॑मा च॒ मे॒ वर्ष्मा॑ च॒ मे॒ द्राघु॑या

च॒ मे॒ वृद्धं॑ च॒ मे॒ वृद्धिश्च॑ मे॒ सत्यं॑ च॒ मे॒ श्रद्धा॑ च॒
मे॒ जग॑च्च॒ मे॒ धनं॑ च॒ मे॒ वशश्च॑ मे॒ त्विषि॑श्च॒ मे॒
क्रीडा॑ च॒ मे॒ मोद॑श्च॒ मे॒ जातं॑ च॒ मे॒ जनि॑ष्यमाणं
च॒ मे॒ सूक्तं॑ च॒ मे॒ सुकृतं॑ च॒ मे॒ वित्तं॑ च॒ मे॒ वेद्यं॑ च॒
मे॒ भूतं॑ च॒ मे॒ भवि॑ष्यच्च॒ मे॒ सुगं॑ च॒ मे॒ सुपथं॑ च॒ म॒
ऋद्धं॑ च॒ म॒ ऋद्धिश्च॑ मे॒ क्लृप्तं॑ च॒ मे॒ क्लृप्तिश्च॑ मे॒
मति॑श्च॒ मे॒ सुमति॑श्च॒ मे॒ ॥ २ ॥
शं॑ च॒ मे॒ मय॑श्च॒ मे॒ प्रियं॑ च॒ मे॒ऽनु॑कामश्च॒ मे॒
काम॑श्च॒ मे॒ सौम॑नसश्च॒ मे॒ भद्रं॑ च॒ मे॒ श्रेय॑श्च॒ मे॒
वस्य॑श्च॒ मे॒ यश॑श्च॒ मे॒ भग॑श्च॒ मे॒ द्रवि॑णं च॒ मे॒
यन्ता॑ च॒ मे॒ धर्ता॑ च॒ मे॒ कशे॑मश्च॒ मे॒ धृति॑श्च॒ मे॒
विश्वं॑ च॒ मे॒ मह॑श्च॒ मे॒ संवि॑च्च॒ मे॒ ज्ञात्रं॑ च॒ मे॒ सूश्च॑

मे प्रसू॑श्च॒ मे सी॑रं च॒ मे लय॑श्च॒ म ऋ॑तं च॒
मेऽमृ॑तं च॒ मेऽय॑क्श्मं च॒ मेऽना॑मयच्च॒ मे
जी॒वातु॑श्च॒ मे दी॒र्घायु॑त्वं च॒ मेऽन॑मित्रं च॒ मेऽभ॑यं
च॒ मे सु॒गं च॒ मे श॒यनं॑ च॒ मे सू॒षा च॒ मे सु॒दिनं॑
च॒ मे ॥ ३ ॥

ऊ॒र्क॑ मे॒ सू॒नृता॑ च॒ मे प॑यश्च॒ मे र॑सश्च॒ मे घृ॑तं च॒
मे म॒धु च॒ मे स॒ग्धिश्च॑ मे॒ सपी॑तिश्च॒ मे कृ॑षिश्च॒ मे
वृ॒ष्टिश्च॑ मे॒ जै॒त्रं च॒ म औ॒द्भिद्यं॑ च॒ मे र॑यिश्च॒ मे
रा॒यश्च॑ मे॒ पु॒ष्टं च॒ मे पु॒ष्टिश्च॑ मे॒ वि॒भु च॒ मे प्र॒भु च॒
मे ब॒हु च॒ मे भू॑यश्च॒ मे पूर्णं॑ च॒ मे पूर्ण॑तरं च॒
मेऽवि॑शतिश्च॒ मे कू॑यवाश्च॒ मेऽन्नं॑ च॒ मेऽक्शु॑च्च॒ मे
व्री॒हिय॑श्च॒ मे य॒वाश्च॑ मे॒ मा॒षाश्च॑ मे॒ ति॒लाश्च॑ मे

मु॒द्गाश्च॑ मे॒ ख॒ल्वाश्च॑ मे॒ गो॒धूमा॑श्च॒ मे म॑सुराश्च॒ मे
प्रि॒यंग॑वश्च॒ मेऽण॑वश्च॒ मे श्या॑मकाश्च॒ मे
नी॒वारा॑श्च॒ मे ॥ ४ ॥

अ॒श्मा च॒ मे मृ॑त्तिका च॒ मे गि॑रयश्च॒ मे प॑र्वताश्च॒
मे सि॑कताश्च॒ मे व॒नस्प॑तयश्च॒ मे हि॑रण्यं च॒
मेऽय॑श्च॒ मे सी॑सं च॒ मे त्र॑पुश्च॒ मे श्या॑मं च॒ मे
लो॒हं च॒ मेऽग्नि॑श्च॒ म आ॑पश्च॒ मे वी॒रुध॑श्च॒ म
ओ॒षध॑यश्च॒ मे कृ॑ष्टपच्यं च॒ मेऽकृ॑ष्टपच्यं च॒ मे
ग्रा॒म्याश्च॑ मे॒ प॒शव॑ आ॒रण्या॑श्च॒ यज्ञे॑न॒ कल्प॑न्तां
वि॒त्तं च॒ मे वि॒त्तिश्च॑ मे॒ भू॒तं च॒ मे भू॑तिश्च॒ मे व॑सु
च॒ मे व॑सतिश्च॒ मे क॑र्म च॒ मे श॑क्तिश्च॒ मेऽर्थ॑श्च॒ म
ए॒मश्च॑ म॒ इति॑श्च॒ मे ग॑तिश्च॒ मे ॥ ५ ॥

अग्निश्च म इन्द्रश्च मे सोमश्च म इन्द्रश्च मे
सविता च म इन्द्रश्च मे सरस्वती च म इन्द्रश्च
मे पूषा च म इन्द्रश्च मे बृहस्पतिश्च म इन्द्रश्च मे
मित्रश्च म इन्द्रश्च मे वरुणश्च म इन्द्रश्च मे त्वष्टा
च म इन्द्रश्च मे धाता च म इन्द्रश्च मे विष्णुश्च
म इन्द्रश्च मेऽश्विनौ च म इन्द्रश्च मे मरुतश्च
म इन्द्रश्च मे विश्वे च मे देवा इन्द्रश्च मे पृथिवी
च म इन्द्रश्च मेऽन्तरिक्षं च म इन्द्रश्च मे
द्यौश्च म इन्द्रश्च मे दिशश्च म इन्द्रश्च मे मूर्धा च
म इन्द्रश्च मे प्रजापतिश्च म इन्द्रश्च मे ॥ ६ ॥
अ॒शुश्च मे रश्मिश्च मेऽदा॑भ्यश्च मेऽधि॑पतिश्च म
उपा॑शुश्च मेऽन्तर्या॑मश्च म ऐन्द्र॑वायश्च मे

मैत्रावरुणश्च म आश्विनश्च मे प्रतिप्रस्थानश्च मे
शुक्रश्च मे मन्थी च म आग्रयणश्च मे वैश्वदेवश्च
मे ध्रुवश्च मे वैश्वानरश्च म ऋतुग्रहाश्च
मेऽतिग्राह्याश्च म ऐन्द्राग्रश्च मे वैश्वदेवाश्च मे
मरुत्वतीयाश्च मे माहेन्द्रश्च म आदित्यश्च मे
सावित्रश्च मे सारस्वतश्च मे पौष्णश्च मे
पालीवतश्च मे हारियोजनश्च मे ॥ ७ ॥
इध्मश्च मे बर्हिश्च मे वेदिश्च मे धिष्ण्याश्च मे
सुचश्च मे चमसाश्च मे ग्रावाणश्च मे स्वरवश्च म
उपरवाश्च मेऽधिषवणे च मे द्रोणकलशश्च मे
वायव्यानि च मे पूतभृच्च म आधवनीयश्च म
आग्नीध्रं च मे हविर्धानं च मे गृहाश्च मे सदश्च मे

पुरोडाशाश्च॑ मे पचताश्च॑ मेऽवभृथश्च॑ मे
स्वगाकारश्च॑ मे ॥ ८ ॥

अग्निश्च॑ मे घर्मश्च॑ मेऽर्कश्च॑ मे सूर्यश्च॑ मे प्राणश्च॑
मेऽश्वमेधश्च॑ मे पृथिवी च॑ मेऽदितिश्च॑ मे दितिश्च॑
मे द्यौश्च॑ मे शक्वरीरङ्गुलयो दिशश्च॑ मे यज्ञेन॑
कल्पन्तामृक्क॑ मे साम च॑ मे स्तोमश्च॑ मे यजुश्च॑
मे दीक्शा च॑ मे तपश्च॑ म ऋतुश्च॑ मे व्रतं च॑
मेऽहोरात्रयोर्वृष्ट्या॑ बृहद्रथन्तरे च॑ मे यज्ञेन॑
कल्पेताम् ॥ ९ ॥

गर्भाश्च॑ मे वत्साश्च॑ मे त्र्यविश्च॑ मे त्र्यवी च॑ मे
दित्यवाट् च॑ मे दित्यौही च॑ मे पञ्चाविश्च॑ मे
पञ्चावी च॑ मे त्रिवत्सश्च॑ मे त्रिवत्सा च॑ मे

तुर्यवाट् च॑ मे तुर्यौही च॑ मे पष्ठवाट् च॑ मे पष्ठौही
च॑ म उक्शा च॑ मे वशा च॑ म ऋषभश्च॑ मे वेहच्च॑
मेऽनड्वाञ्च॑ मे धेनुश्च॑ म आयुर्यज्ञेन॑ कल्पतां
प्राणो यज्ञेन॑ कल्पतामपानो यज्ञेन॑ कल्पतां व्यानो
यज्ञेन॑ कल्पतां चक्षुर्यज्ञेन॑ कल्पतां श्रोत्रं यज्ञेन॑
कल्पतां मनो यज्ञेन॑ कल्पतां वाग्यज्ञेन॑
कल्पतामात्मा यज्ञेन॑ कल्पतां यज्ञो यज्ञेन॑
कल्पताम् ॥ १० ॥

एका च॑ मे तिस्रश्च॑ मे पञ्च च॑ मे सप्त च॑ मे नव
च॑ म एकादश च॑ मे त्रयोदश च॑ मे पञ्चदश च॑
मे सप्तदश च॑ मे नवदश च॑ म एकविंशतिश्च॑
मे त्रयोविंशतिश्च॑ मे पञ्चविंशतिश्च॑ मे

सप्तविंशतिश्च मे नवविंशतिश्च म
 एकत्रिंशच्च मे त्रयस्त्रिंशच्च मे चतस्रश्च मेऽष्टौ
 च मे द्वादश च मे षोडश च मे विंशतिश्च मे
 चतुर्विंशतिश्च मेऽष्टाविंशतिश्च मे द्वात्रिंशच्च
 मे षट्त्रिंशच्च मे चत्वारिंशच्च मे
 चतुश्चत्वारिंशच्च मेऽष्टाचत्वारिंशच्च मे
 वाजश्च प्रसवश्चापिजश्च क्रतुश्च सुवश्च मूर्धा च
 व्यश्रियश्चान्त्यायनश्चान्त्यश्च भौवनश्च
 भुवनश्चाधिपतिश्च ॥ ११ ॥

ॐ इडा देवहूर्मनुर्यज्ञनीर्बृहस्पतिरुक्थामदानि
 शं॒सिषद्वि॒श्वेदे॒वाः सू॒क्तवा॒चः पृथि॒वीमा॒तर्मा मा
 हि॒॒सी॒र्मधु॒ मनि॒ष्ये मधु॒ जनि॒ष्ये मधु॒ वक्श्यामि

मधु वदिष्यामि मधुमतीं देवेभ्यो वाचमुद्यासं
 शुश्रूषेण्यां मनुष्येभ्यस्तं मा देवा अवन्तु
 शोभायै पितरोऽनुमदन्तु ॥

॥ आं शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

॥ इति श्री कृष्णयजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां
 चतुर्थकाण्डे सप्तमः प्रपाठकः ॥

॥ पुरुषसूक्तम् ॥

ॐ सहस्रशीर्षा पुरुषः । सहस्राक्षः सहस्रपात् ।
 स भूमिं विश्वतो वृत्वा । अत्यतिष्टद्दशाङ्गुलम् ।
 पुरुष एवेदं सर्वम् । यद्भूतं यच्च भव्यम् ।
 उतामृतत्वस्येशानः । यदन्नेनातिरोहति ।
 एतावानस्य महिमा । अतो ज्यायांश्च पूरुषः ।

पादोऽस्य विश्वा भूतानि । त्रिपादस्यामृतं दिवि ।
 त्रिपादूर्ध्व उदैत्पुरुषः । पादोऽस्येहाभवात्पुनः ।
 ततो विष्वङ् व्यक्रामत् । साशनानशने अभि ।
 तस्माद्विराडजायत । विराजो अधि पूरुषः ।
 स जातो अत्यरिच्यत । पश्चाद्भूमिमथो पुरः ।
 यत्पुरुषेण हविषा । देवा यज्ञमतन्वत ।
 वसन्तो अस्यासीदाज्यम् । ग्रीष्म
 इध्मश्शरद्धविः । सप्तास्यासन्परिधयः । त्रिः सप्त
 समिधः कृताः । देवा यद्यज्ञं तन्वानाः ।
 अबध्नन्पुरुषं पशुम् । तं यज्ञं बर्हिषि प्रौक्षन् ।
 पुरुषं जातमग्रतः । तेन देवा अयजन्त । साध्या
 ऋषयश्च ये । तस्माद्यज्ञात्सर्वहुतः । संभृतं

पृषदाज्यम् । पशूँस्ताँश्चक्रे वायव्यान् ।
 आरण्यान्ग्राम्याश्च ये । तस्माद्यज्ञात्सर्वहुतः ।
 ऋचः सामानि जज्ञिरे । छन्दाँसि जज्ञिरे
 तस्मात् । यजुस्तस्मादजायत । तस्मादश्वा
 अजायन्त । ये के चोभयादतः । गावो ह जज्ञिरे
 तस्मात् । तस्माज्जाता अजावयः । यत्पुरुषं
 व्यदधुः । कतिधा व्यकल्पयन् ।
 मुखं किमस्य कौ बाहू । कावूरू पादावुच्येते ।
 ब्राह्मणोऽस्य मुखमासीत् । बाहू राजन्यः कृतः ।
 ऊरू तदस्य यद्वैश्यः । पद्भ्याँ शूद्रो अजायत ।
 चन्द्रमा मनसो जातः । चक्षोः सूर्यो अजायत ।
 मुखादिन्द्रश्चाग्निश्च । प्राणाद्वायुरजायत ।

नाभ्या॑ आसीद॑न्तरिक्ष॑म् । शी॒ष्णो॑ द्यौः
समव॑र्तत । प॒द्भ्यां॑ भूमि॑र्दिशः श्रोत्रा॑त् । तथा
लोका॑ꣳ अकल्पयन् । वेदा॑हमेतं पुरुषं
महान्त॑म् । आदित्य॑वर्णं तमसस्तु॑ पारे ।
सर्वा॑णि रूपा॑णि विचित्य॑ धीरः । नामा॑नि
कृत्वाऽभि॑वदन्यदास्ते॑ । धाता॑ पुरस्ता
द्यमु॑दाजहार । शक्रः॑ प्रविद्वान्प्रदिश॑श्चतस्रः ।
तमे॑वं विद्वानमृत॑ इह भवति । नान्यः॑ पन्था
अयना॑य विद्यते । यज्ञे॑न यज्ञमय॑जन्त देवाः ।
तानि॑ धर्मा॑णि प्रथमा॑न्यासन् । ते ह॑ नाकं
महि॑मानः सचन्ते । यत्र॑ पूर्वे॑ साध्याः सन्ति
देवाः॑ ॥

॥ उत्तरनारायणम् ॥

अद्भ्यः॑ संभूतः॑ पृथिव्यै॑ रसाच्च॑ । विश्व॑कर्मणः
समव॑र्तताधि । तस्य॑ त्वष्टा॑ विदधद्रूपमेति॑ ।
तत्पुरु॑षस्य विश्व॑माजानमग्रे॑ । वेदा॑हमेतं पुरुषं
महान्त॑म् । आदित्य॑वर्णं तमसः॑ परस्तात् ।
तमे॑वं विद्वानमृत॑ इह भवति । नान्यः॑ पन्था
विद्यते॑ऽनाय । प्रजा॑पतिश्चरति॑ गर्भे॑ अन्तः ।
अजा॑यमनो बहुधा॑ विजायते । तस्य॑ धीराः
परि॑जानन्ति योनि॑म् । मरी॑चीनां पदमिच्छन्ति
वेद॑सः ॥ यो दे॒वेभ्य॑ आत॑पति । यो दे॒वानां॑
पुरो॑हितः । पूर्॒वो यो दे॒वेभ्यो॑ जातः । नमो॑ रुचाय
ब्राह्म॑ये । रुचं॑ ब्राह्म॑म् जनयन्तः । दे॒वा अग्रे॑

तदब्रुवन् । यस्त्वैवं ब्राह्मणो विद्यात् । तस्य देवा
 असन् वशे । ह्रीश्च ते लक्ष्मीश्च पत्न्यौ ।
 अहोरात्रे पार्श्वे । नक्षत्राणि रूपम् । अश्विनौ
 व्यात्तम् । इष्टं मनिषाण । अमुं मनिषाण ।
 सर्वं मनिषाण ॥

॥ अथ श्री सूक्तम् ॥

हिरण्यवर्णा हरिणीं सुवर्णरजतस्रजाम् ।
 चन्द्रां हिरण्मयीं लक्ष्मीं जातवेदो म आवह ॥
 १ ॥
 तां म आवह जातवेदो लक्ष्मीमनपगामिनीम् ।
 यस्यां हिरण्यं विन्देयं गामश्वं पुरुषानहम् ॥ २ ॥
 अश्वपूर्वा रथमध्यां हस्तिनादप्रमोदिनीम् ।

श्रियं देवीमुपह्वये श्रीर्मा देवी जुषताम् ॥ ३ ॥
 कांसोस्मि तां हिरण्यप्राकारामार्द्रां ज्वलन्तीं तृप्तां
 तर्पयन्तीम् ।
 पद्मेस्थितां पद्मवर्णां तामिहोपह्वये श्रियम् ॥ ४ ॥
 चन्द्रां प्रभासां यशसा ज्वलन्तीं श्रियं लोके
 देवजुष्टामुदाराम् ।
 तां पद्मिनीमीं शरणमहं प्रपद्येऽलक्ष्मीर्मे नश्यतां
 त्वां वृणे ॥ ५ ॥
 आदित्यवर्णे तपसोऽधिजातो वनस्पतिस्तव
 वृक्षोऽथ बिल्वः ।
 तस्य फलानि तपसानुदन्तुमायान्तरायाश्च बाह्या
 अलक्ष्मीः ॥ ६ ॥

उपै॑तु मां दे॒वस॑खः की॒र्तिश्च॑ मणि॒ना सह॑ ।
प्रादु॑र्भूतोऽस्मि॒ राष्ट्रै॑ऽस्मिन्की॒र्तिमृ॑द्धिं ददा॒तु मे ॥

७ ॥

क्षु॒त्पि॑पासाम॒लां ज्ये॑ष्ठाम॒लक्ष्मीं॑ नाशयाम्यहम् ।
अभू॑तिमसमृद्धिं च सर्वा॑ निर्णु॒दमे॑ गृहात् ॥ ८ ॥

गंध॑द्वारां दुरा॒धर्षा॑ नित्यपु॒ष्टां करी॑षिणीम् ।
ई॒श्वरीं॑ सर्वभू॒तानां॑ तामिहोप॒ह्वये॑ श्रियम् ॥ ९ ॥

मन॑सः काममाकू॒तिं वाचः॑ सत्यमशीमहि ।
पशू॑नां रूपमन्नस्य मयि श्रीः श्रय॒तां यशः॑ ॥

१० ॥

कर्द॑मेन प्रजाभू॒तामयि॑ सम्भवकर्दम ।
श्रियं॑ वासय मे कुले॒ मातरं॑ पद्ममालिनीम् ॥

११ ॥

आपः॑ सृजन्तु स्निग्धानि चिक्ली॒तव॑समे गृहे ।
निच॑देवीं मा॒तरं श्रियं॑ वासय मे कुले ॥ १२ ॥

आर्द्रा॑ पुष्करिणीं पुष्टिं सुवर्णां हेममालिनीम् ।
सूर्या॑ हिरण्मयीं लक्ष्मीं जातवेदो म आवह ॥

१३ ॥

आर्द्रा॑ यः करिणीं यष्टिं पिङ्गलां पद्ममालिनीम् ।
चन्द्रां॑ हिरण्मयीं लक्ष्मीं जातवेदो म आवह ॥

१४ ॥

तां म आवह जातवेदो लक्ष्मीमनपगामिनीम् ।
यस्यां॑ हिरण्यं प्रभूतं गावोदास्योऽश्वान्विन्देयं
पुरु॑षानहम् ॥ १५ ॥

या लक्ष्मी सिन्धु सम्भवा भूति धेनु पुरो वसुः ।
पद्मा विश्वा वसुर्देवी सदा नो जुषतं गृहम् ॥

१६ ॥

पद्मानने पद्म ऊरू पद्माक्षी पद्मसम्भवे ।
तन्मेभजसि पद्माक्षी येन सौख्यं लभाम्यहम् ॥

१७ ॥

अश्वदायी गोदायी धनदायी महाधने ।
धनं मे जुषतां देवि सर्वकामांश्च देहि मे ॥ १८ ॥
भद्रं नो अपिवातय मनाः मरुतामोद्भसे स्वाहा ॥
इन्द्रो विश्वस्य राजति शन्नो भवद्विपदे शं
चतुष्पदे ॥ १९ ॥

॥ नारायण सूक्तम् ॥

सहस्रशीर्षं देवं विश्वाक्षं विश्वशम्भुवं ।
विश्वं नारायणं देवमक्षरं परमं पदम् ।
विश्वतः परमान्नित्यं विश्वं नारायणं हरिम् ।
विश्वमेवेदं पुरुषस्तद्विश्वमुपजीवति ।
पतिं विश्वस्यात्मेश्वरं शाश्वतं शिवमच्युतम् ।
नारायणं महाज्ञेयं विश्वात्मानं परायणम् ।
नारायणपरो ज्योतिरात्मा नारायणः परः ।
नारायण परं ब्रह्म तत्त्वं नारायणः परः ।
नारायणपरो ध्याता ध्यानम् नारायणः परः ।
यच्च किञ्चिज्जगत्सर्वं दृश्यते श्रूयतेऽपि वा ॥
अन्तर्बहिश्च तत्सर्वं व्याप्य नारायणः स्थितः ।
अनन्तमव्ययं कविं समुद्रेऽन्तं विश्वशम्भुवम् ।

पद्मकोश प्रतीकाशः हृदयं चाप्यधोमुखम् ।
 अधो निष्ठया वितस्यान्ते नाभ्यामुपरि तिष्ठति ।
 ज्वालमालाकुलं भाति विश्वस्यायतनं महत् ।
 सन्ततः शिलाभिस्तुलम्बत्याकोशसन्निभम् ।
 तस्यान्ते सुषिरः सूक्ष्मं तस्मिन् सर्वं
 प्रतिष्ठितम् ।
 तस्य मध्ये महनगन्निर्विश्वार्चिर्विश्वतोमुखः ।
 सोऽग्रभुग्विभजन्तिष्ठन्नाहारमजरः कविः ।
 तिर्यगूर्ध्वमधश्शायी रश्मयस्तस्य सन्तता ।
 सन्तापयति स्वं देहमापादतलमस्तकः ।
 तस्य मध्ये वह्निशिखा अणीयोर्ध्वा व्यवस्थितः ।
 नीलतोयदमध्यस्थाद्विद्युल्लेखेव भास्वरा ।

नीवारशूकवत्तन्वी पीता भास्वत्यणूपमा ।
 तस्याः शिखाया मध्ये परमात्मा व्यवस्थितः ।
 स ब्रह्म स शिवः स हरिः सेन्द्रः सोऽक्षरः परमः
 स्वराट् ॥
 ऋतः सत्यं परं ब्रह्म पुरुषं कृष्णपिङ्गलम् ।
 ऊर्ध्वरेतं विरूपाक्षं विश्वरूपाय वै नमो नमः ।
 ॐ नारायणाय विद्महे वासुदेवाय धीमहि । तन्नो
 विष्णुः प्रचोदयात् ।

॥ अथ दुर्गा सूक्तम् ॥

ॐ जातवेदसे सुनवाम सोम मरातीयतो
 निदहाति वेदः । स नः पर्षदति दुर्गाणि विश्वा
 नावेव सिन्धुं दुरिताऽत्यग्निः ॥ १ ॥

तामग्निवर्णां तपसा ज्वलन्तीं वैरोचनीं कर्मफलेषु
जुष्टाम् । दुर्गां देविः शरणमहं प्रपद्ये सुतरसि
तरसे नमः ॥ २ ॥

अग्ने त्वं पारया नव्यो अस्मान्स्वस्तिभिरति
दुर्गाणि विश्वा । पृथ्वी बहुला न उर्वी भवा
तोकाय तनयाय शंयोः ॥ ३ ॥

विश्वानि नो दुर्गहा जातवेदः सिन्धुन्न नावा
दुरिताऽतिपर्षि । अग्ने अत्रिवन्मनसा
गृणानोऽस्माकं बोध्यविता तनूनाम् ॥ ४ ॥

पृतना जितः सहमानमुग्रमग्निः हुवेम
परमात्सधस्थात् । स नः पर्षदति दुर्गाणि विश्वा
क्षामद्देवो अति दुरितात्यग्निः ॥ ५ ॥

प्रत्नोषिकमीडयो अध्वरेषु सनाच्च होता नव्यश्च
सत्सि । स्वाञ्चाग्ने तनुवं पिप्रयस्वास्मभ्यं च
सौभगमायजस्व ॥ ६ ॥

गोभिर्जुष्टमयुजो निषिक्तन्तवेन्द्र
विष्णोरनुसंचरेम । नाकस्य पृष्ठमभि संवसानो
वैष्णवीं लोक इह मादयन्ताम् ॥ ७ ॥

ॐ कात्यायनाय विद्महे कन्यकुमारि धीमहि ।
तन्नो दुर्गिः प्रचोदयात् ॥

॥ शिवोपासन मन्त्राः ॥

निधनपतये नमः । निधनपतान्तिकाय नमः ।
ऊर्ध्वाय नमः । ऊर्ध्वलिङ्गाय नमः । हिरण्याय
नमः । हिरण्यलिङ्गाय नमः । सुवर्णाय नमः ।

सुवर्णलिङ्गाय नमः । दिव्याय नमः ।
दिव्यलिङ्गाय नमः । भवाय नमः । भवलिङ्गाय
नमः । शर्वाय नमः । शर्वलिङ्गाय नमः ।
शिवाय नमः । शिवलिङ्गाय नमः । ज्वलाय
नमः । ज्वललिङ्गाय नमः । आत्माय नमः ।
आत्मलिङ्गाय नमः । परमाय नमः ।
परमलिङ्गाय नमः । एतत्सोमस्य सुर्यस्य
सर्वलिङ्गं स्थापयति पाणिमन्त्रं पवित्रम् ।
सद्योजातं प्रपद्यामि सद्योजाताय वै नमः ।
भवेभवेनातिभवे भजस्व मां भवोद्भवाय नमः ॥
वामदेवाय नमो ज्येष्ठाय नमो रुद्राय नमः
कालाय नमः कलविकरणाय नमो बलविकरणाय

नमो बलप्रमथनाय नमस्सर्वभूतदमनाय नमो
मनोन्मनाय नमः ॥
अघोरेभ्योऽथघोरेभ्यो घोरघोरतरेभ्यस्सर्वत
शशर्वसर्वेभ्यो नमस्ते अस्तु रुद्ररूपेभ्यः ॥
तत्पुरुषाय विद्महे महादेवाय धीमहि । तन्नोरुद्रः
प्रचोदयात् ॥
ईशान स्सर्वविद्यानामीश्वर स्सर्वभूतानां
ब्रह्माधिपतिर्ब्रह्मणोऽधिपतिर्ब्रह्मा शिवोमे अस्तु
सदाशिवो ॥

॥ नमस्कार मन्त्राः ॥

नमो हिरण्यबाहवे हिरण्यवर्णाय हिरण्यरूपाय
हिरण्यपतयेऽम्बिकापतये उमापतये पशुपतये

श्रीबोधायनोक्त महान्यास सहित शिवपूजा

नमो नमः ॥
—

॥ शिवमस्तु ॥